

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO OBSZARU POWIATU KOLSKIEGO W 2024 ROKU



KOŁO – MARZEC 2025r.

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	4
3. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.....	16
4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	27
5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	35
6. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.....	38
7. Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży.....	45
8. Działania prowadzone w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	53
9. Podsumowanie.....	62

1. Wstęp.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole (PPIS) w 2024 roku realizował zadania z zakresu zdrowia publicznego na terenie powiatu kolskiego, wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE z zastosowaniem na szeroką skalę Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). System ten w istotny sposób usprawnił pracę organów Inspekcji, a jednocześnie ujednolicił i zautomatyzował wiele realizowanych przez nie procesów.

Obszarem działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole jest 11 gmin, w tym 7 gmin wiejskich (Babiak, Chodów, Grzegorzew, Koło, Kościelec, Olszówka, Osiek Mały), 3 gminy miejsko-wiejskie (Dąbie, Kłodawa, Przedecz) oraz 1 gmina miejska Koło.

PPIS podejmował działania, mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Planowane zadania statutowe, priorytetowe i plan kontroli, w tym edukacja i promocja zdrowia, PPIS realizował w sposób dobrze zorganizowany, uwzględniając wytyczne wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE oraz uwarunkowania lokalne, mające wpływ na bezpieczeństwo sanitarne obywateli. Każdorazowo podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w podmiotach kontrolowanych realizowano podstawowe kierunki w zakresie promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Nadzorem sanitarnym objęto 2369 obiekty usytuowane na terenie 11 gmin miejskich i wiejskich powiatu kolskiego o powierzchni 1011 km² i liczbie mieszkańców 81197. Przeprowadzono 367 wywiadów epidemiologicznych i 2136 kontroli sanitarnych wg kompetencji w poszczególnych zakresach. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych wydano 722 decyzje administracyjne i nałożono 89 mandatów karnych na sumę 24800 zł.

PPIS na bazie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole (Stacji) w roku 2024 zrealizował również zadania w zakresie poboru próbek wody, żywności i przedmiotów użytku, zgodnie z rocznym harmonogramem. Badania pobranych próbek prowadziły laboratoria PSSE w Koninie, WSSE w Poznaniu oraz laboratoria poza strukturą laboratorium wojewódzkiego w zależności od zakresu badań.

2. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

2.1. Zakres nadzoru sanitarnego. Postępowanie administracyjne.

W 2024 roku w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole odnotowano ogółem 1464 zakładów żywności i żywienia:

- **1456** zakładów żywności i żywienia, w tym **686** gospodarstw rolnych,
- **8** miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Zakłady żywności i żywienia to obiekty występujące w grupach przedstawionych w tabeli.



W roku 2024 skontrolowano ogółem **351** obiektów, należących do zakładów żywności i żywienia, z tego **221** oceniono na podstawie arkuszy oceny, co stanowi **63%** skontrolowanych zakładów. W stosunku do **15** zakładów nadano ocenę niezgodną.

Ogółem w wyniku przeprowadzonej kategoryzacji zakładów nadano **821** ocen niskiego ryzyka, **517** średniego ryzyka i **118** wysokiego ryzyka.

Zatwierdzenie w drodze decyzji uzyskało **39** nowych zakładów, a zmiany naniesiono w stosunku do **37** zakładów istniejących w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Przeprowadzono **552** kontrole w zakładach żywności i żywienia oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wydano **424 decyzje administracyjne:**

- **27** merytorycznych, w tym 15 nakazujących usunięcie nieprawidłowości w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych w nadzorowanych zakładach, 3 wstrzymujące działalność zakładu, 4 przedłużające wykonanie zarządzeń, 4 uchylające wstrzymanie działalności oraz 1 wygaszającą postępowanie administracyjne,
- **39** zatwierdzających nowe zakłady,
- **37** zmieniających zakres działalności zakładów istniejących,
- **41** wykreślających zakłady z rejestru na wniosek przedsiębiorców,

- **280** płatniczych za kontrole, w wyniku których stwierdzono uchybienia sanitarne i sprawdzenie usunięcia tych uchybień.

Nałożono **83** mandaty karne na ogólną kwotę **22 900 zł**.

Realizując plan poboru próbek w zakresie bezpieczeństwa żywności w **2024** roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole pobrał **188** próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych.

Oceniono, że Zasady Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej zostały opracowane i wdrożone w **606** zakładach żywności i żywienia, co stanowi **41,39%** zakładów widniejących w ewidencji, a system HACCP został wdrożony w **456** zakładach, co stanowi **31,14%**.

Przeprowadzono **10** kontroli interwencyjnych :

- 9 kontroli wynikających z zażaleń złożonych przez konsumentów dotyczące warunków sanitarnych i jakości żywności,
- 1 kontrolę w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

2.2. Porównanie stanu sanitarnego grup obiektów (wyrażone w % obiektów „niezgodnych” do stanu z roku ubiegłego).

	Rodzaj obiektów	2023 rok		2024 rok	
		Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu	Liczba obiektów niezgodnych	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu	Liczba obiektów niezgodnych
A	Zakłady usług cateringowych	2	1	5	2
B	Obiekty ruchome i tymczasowe	2	1	1	-
C	Automaty do lodów	4	1	6	-
D	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	15	4	48	7
E	Obiekty obrotu żywnością - sklepy	118	11	84	6

2.3. Ocena stanu sanitarnego najbardziej znaczących grup obiektów w prowadzonym nadzorze:

2.3.1. Obiekty obrotu żywnością.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole znajduje się **497** obiektów należących do grupy obiektów obrotu żywnością, takich jak: sklepy spożywcze - 249 w tym 12 marketów, kioski –

3, apteki - 28, magazyny hurtowe - 11, obiekty ruchome i tymczasowe – 46, środki transportu - 88, inne obiekty obrotu żywnością - 72.

W wyniku nałożonej kategoryzacji nadano **180** ocen niskiego ryzyka, **302** średniego ryzyka i **15** wysokiego ryzyka. Ocenę niezgodną w grupie tej nadano **6** zakładom należącym do grupy sklepów spożywczych.

Łącznie przeprowadzono **297** kontroli, w tym **4** kontrole interwencyjne. Kontrole interwencyjne prowadzone były w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych w obiektach, podejrzenia o niewłaściwą jakość zdrowotną artykułów spożywczych i w ramach działania systemu RASFF. Zgłoszone nieprawidłowości potwierdziły się w przypadku 1 zakładu.

W roku sprawozdawczym wydano **13** decyzji administracyjnych: **9** merytorycznych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, 2 decyzje przedłużające wykonanie nałożonych zarządzeń, 1 decyzję wstrzymującą oraz 1 decyzję uchylającą.

Przyczyną wydania decyzji wstrzymującej było stwierdzenie licznych śladów bytowania gryzoni tj. mysich odchodów oraz brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu.

Wydano **158** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli i rekontroli zakładów. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach tych nałożono **49** mandatów karnych na kwotę **12 900 zł**.

Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładów, urządzeń i wyposażenia,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac, przy których istnieje możliwość przeniesienia chorób zakaźnych,
- brak higieny sprzedaży – brak odzieży ochronnej pracowników,
- oferowanie do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- nieaktualna dokumentacja w zakresie jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- niewłaściwe warunki magazynowania artykułów spożywczych,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz brak lub niepełne opracowanie wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.
- brak deklaracji zgodności dla materiałów opakowaniowych stosowanych do pakowania żywności.

System HACCP wdrożono w **255** zakładach obrotu żywnością, zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej wdrożono w **337**.

W 2024 roku w zakładach obrotu żywnością prowadzono ocenę w zakresie warunków przechowywania oraz znakowania wód butelkowanych. Dokonano analizy 14 środków

spożywczych – wód butelkowanych w 5 obiektach obrotu żywności. Nieprawidłowości w zakresie oznakowania oraz przechowywania nie stwierdzono.

2.3.2. Obiekty produkcji żywności.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajduje się **739** obiektów należących do grupy zakładów produkcji żywności, takich jak: wytwórnie lodów – 3, automaty do lodów - 11, piekarnie - 10, ciastkarnie - 3, przetwórnie owocowo-warzywne i grzybowe – 4, browar – 1, zakład przemysłu zbożowo-młynarskiego - 1, wytwórnie napojów alkoholowych, w tym wytwórnie win – 2, producenci pierwotni – 533, rolniczy handel detaliczny - 3, dostawcy bezpośredni - 26, producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny – 1, producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni – 124, producenci żywności w warunkach domowych – 9 oraz inne wytwórnie żywności – 9. Znaczącą rolę w tej grupie obiektów odgrywają gospodarstwa rolne – 687, zaliczone do grup: producenci pierwotni, dostawcy bezpośredni oraz rolniczy handel detaliczny i stanowią 93% wszystkich obiektów produkcji żywności. Zatwierdzono 1 nowy obiekt i w stosunku do 3 naniesiono zmiany dotyczące zakresu prowadzonej działalności.

Zostały skontrolowane **32** zakłady, w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **20**.

Łącznie przeprowadzono **55** kontroli i rekontroli.

W czasie bieżącego nadzoru nad zakładami produkcji żywności zwracano uwagę na przechowywanie i jakość surowców używanych do produkcji, stosowane opakowania, znakowanie wyrobów gotowych z uwzględnieniem alergenów, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia oraz prawidłowości funkcjonowania systemu HACCP. Wydano **27** decyzji administracyjnych: 3 merytoryczne nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych oraz 2 decyzje przedłużające termin wykonania nałożonych zarządzeń oraz **22** decyzje płatnicze za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli i rekontroli zakładów z tej kategorii: w tym 19 dotyczyło piekarni, 1 automatu do lodów i 2 innych wytwórni żywności.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach tych nałożono **5** mandatów karnych na kwotę **1600 zł**.

Stwierdzane uchybienia w zakładach:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, urządzeń i wyposażenia zakładu,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu,
- nieaktualna dokumentacja dotycząca jakości wody wykorzystywanej w obiekcie,
- nieprawidłowe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami (nieaktualna dokumentacja, nieszczelność drzwi),
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak segregacji żywności, niewłaściwe warunki magazynowania surowców/składników żywności oraz opakowań jednorazowego użytku wykorzystywanych do pakowania żywności,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach,

- brak aktualnego badania wyrobu gotowego.

System HACCP wdrożono w **42** zakładach, zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej wdrożono w **54**.

Do badań laboratoryjnych w zakładach produkcji żywnością pobrano ogółem **38** próbek. Spośród pobranych próbek żadnych nie kwestionowano.

2.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego.

Wśród zakładów żywienia zbiorowego otwartego w ciągu roku w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli znajdowało się **113** obiektów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 43 to zakłady małej gastronomii, 17 zakładów małej gastronomii tymczasowej lub ruchomej oraz 5 gospodarstw agroturystycznych. W grupie tej zatwierdzono 9 nowych zakładów, a w stosunku do 6 obiektów znajdujących się w rejestrze naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności w drodze decyzji.

Skontrolowano **72** zakłady, a na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **48**. W wyniku przeprowadzonej kategoryzacji zakłady uzyskały: **10** ocen niskiego ryzyka, **87** średniego ryzyka i **16** ocen wysokiego ryzyka. Ocenę niezgodną nadano **7** obiektom, uznano je jako niezgodne po uwzględnieniu profilu działalności oraz arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego. Przeprowadzono **120** kontroli, w tym **5** kontroli interwencyjnych. Kontrole interwencyjne prowadzone były w związku z zażaleniami konsumentów dotyczącymi warunków sanitarno - higienicznych w obiekcie i otoczeniu, niewłaściwej higieny personelu oraz niewłaściwą jakością posiłków. Zgłaszane nieprawidłowości przez konsumentów potwierdziły się w przypadku 1 zakładu.

Wydano **5** decyzji administracyjnych: 1 merytoryczna nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, 2 decyzje wstrzymujące działalność gastronomiczną i 2 decyzje uchylające. Przyczyną wydania decyzji wstrzymujących było stwierdzenie braku: zapewnienia należytej skuteczności ochrony zakładu przed szkodnikami, czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, sprzętu i wyposażenia; dokumentacji do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością, zachowania higieny osobistej pracowników oraz stwierdzania obecności licznych owadów latających.

Wydano **66** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli i rekontroli zakładów z tej kategorii.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w obiektach tych nałożono **25** mandatów karnych na kwotę **7100 zł**. Do najczęściej stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- zły stan techniczny pomieszczeń zakładu, maszyn i urządzeń oraz wyposażenia wykorzystywanego w procesie produkcji/ sprzedaży,
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu,
- brak segregacji żywności oraz niewłaściwe warunki magazynowania surowców/składników żywności oraz opakowań jednorazowego użytku wykorzystywanych do pakowania żywności na wynos, niewłaściwa jakość artykułów spożywczych wykorzystywanych do produkcji,
- brak lub nieaktualna dokumentacja potwierdzająca jakość wody wykorzystywanej w zakładzie,

- brak lub po upływie terminu ważności stosowane środki chemiczne przeznaczone do mycia i dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak lub nieaktualna dokumentacja do celów sanitarno-epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością,
- brak zachowanej higieny osobistej pracowników – brak odzieży ochronnej,
- brak lub nieaktualne szkolenia pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie w pełni opracowanych procedur i instrukcji opartych na tych zasadach,
- brak opracowanej pełnej informacji zawierającej wykaz składników z uwzględnieniem substancji lub produktów powodujących alergię lub nietolerancje pokarmowe w potrawach przygotowanych i wydawanych w postaci nieopakowanej.

System HACCP wdrożono w **92** zakładach, zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej wdrożono w **106**.

Ocenę niezgodną w roku 2024 w grupie zakłady typu otwartego uzyskało **7** obiektów, z czego 3 to zakłady małej gastronomii. W grupie tej można zauważyć poprawę stanu sanitarnego w stosunku do roku poprzedniego. Procent obiektów niezgodnych w roku **2023** stanowił **26,6%** w stosunku do 15 ocenionych zakładów z tej grupy, natomiast w roku **2024** stanowił **14,6%** w stosunku do 48 zakładów ocenionych za pomocą arkusza klasyfikacyjnego.

Ponadto w okresie letnim, w miesiącach od czerwca do września w ramach realizacji przedsięwzięcia pt. „Ocena małej gastronomii i żywienia zbiorowego zamkniętego w okresie letnim za rok 2024” prowadzono wzmoczony nadzór nad tego typu zakładami.

W zakładach małej gastronomii przeprowadzono **32** kontrole i rekontrole, w 25 obiektach. Nałożono **9** mandatów karnych na ogólną kwotę **2600** złotych. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: braku czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, braku preparatów myjąco - dezynfekujących powierzchnie mające kontakt z żywnością, niewłaściwych warunków magazynowania artykułów spożywczych, braku zabezpieczenia przed wpływem czynników zewnętrznych żywności nieopakowanej, stwierdzenia produktów spożywczych po upływie terminu ważności/dacie minimalnej trwałości, braku dokumentacji do celów sanitarno – epidemiologicznych osób mających kontakt z żywnością, braku zachowanej higieny produkcji/sprzedaży, braku prowadzonej na bieżąco dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad systemu HACCP i dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej oraz niepełne opracowanie bądź brak opracowanych i wdrożonych w zakładzie procedur i instrukcji opartych na tych zasadach.

2.3.4. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

W roku sprawozdawczym pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole znajdowało się **75** obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego zaliczanych do jednostek systemu oświaty i służby zdrowia tj. 41 stołówek szkolnych, 3 stołówki w bursach i internatach, 22 stołówki w przedszkolach, 5 placówek prowadzących

żywienie na półkoloniach, pomieszczenia żywieniowe w szpitalu, 3 stołówki w domach pomocy społecznej.

W grupie tych zakładów 1 to nowo zatwierdzony, a w stosunku do 3 obiektów znajdujących się w rejestrze naniesiono zmiany w zakresie prowadzonej działalności. Skontrolowano **42** placówki systemu oświaty i służby zdrowia w tym na podstawie arkusza klasyfikacyjnego **40**. Kategorię niskiego ryzyka uzyskały 3 zakłady prowadzące dożywienie na półkolonii, natomiast **72** zakłady uzyskały kategorię ryzyka średniego. Łącznie przeprowadzono **52** kontrole.

Wydano **18** decyzji płatniczych za uchybienia sanitarno-techniczne stwierdzone podczas kontroli.

Do stwierdzonych uchybień podczas kontroli należały:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń zakładu, maszyn i urządzeń,
- brak szkoleń pracowników z zakresu bezpieczeństwa żywności,
- niepełne prowadzenie dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie zasad GHP/GMP i HACCP.

Zagadnienia z zakresu dobrej praktyki higieniczno-produkcyjnej wdrożono w **72** zakładach, natomiast zasady system HACCP wdrożono w **50** zakładach.

2.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2024 roku pobrano ogółem **188** próbek, zgodnie z planem pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu. Wszystkie pobrane próbki to środki spożywcze. W ramach urzędowej kontroli pobrano 172 próbki, w ramach monitoringu 11, natomiast w ramach urzędowej kontroli i monitoringu 5 próbek.

Kwestionowano **2** próbki środków spożywczych, co w stosunku do wszystkich pobranych próbek stanowi **1,06%**.

Tabela 1 – jakość zdrowotna środków spożywczych

Rok	Próbki razem		w tym					
	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Krajowe		UE		Importowane	
			Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zakwestionowane
2023	175	2	128	2	26	0	21	0
2024	188	2	153	1	18	0	17	1

Tabela 2 – kierunki badań próbek pobranych w 2024 roku

Mikrobiologia	127
Metale	7
Substancje dodatkowe	8
Histamina	9
Skażenia promieniotwórcze	1
Nadchlorany	2
Kaloryczność	3
Mikotoksyny	5
Akryloamid	1
Pestycydy	11
Karbaminian etylu	1
Napromienianie żywności	1

3-MCPD	2
Antybiotykooporność	2
Jodan potasu	2
Żywność wzbogacana (składniki mineralne)	1
Witaminy i inne żywieniowe (witaminy, składniki mineralne, kofeina)	3
Witaminy i inne żywieniowe FSG (znakowanie)	1
Pozostałe anality i parametry - kryteria czystości substancji dodatkowych	1

Kwestionowano 2 próbki spośród wszystkich pobranych próbek żywności do badań laboratoryjnych to:

- **Jarmuż myty, gotowy do spożycia**, pobrany w ramach urzędowej kontroli żywności, w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów, próbka pochodzenia krajowego.

Przyczyną kwestionowania były przekroczone najwyższe dopuszczalne poziomy pozostałości pestycydów: Acetamiprid, Lambda-cyhalothrin (includes gamma-cyhalothrin) (sum of R, S and S, R isomers) – wynik badania Acetamiprid $0,089 \pm 0,045$ [mg/kg] i Lambda-cyhalothrin (includes gamma-cyhalothrin) (sum of R, S and S, R isomers) $0,14 \pm 0,07$ [mg/kg]. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa NDP acetamipridu i lambda-cyhalothrin ustalony dla jarmużu nie może przekraczać 0,01 mg/kg produktu.

- **Fasola biała drobna Cenoss**, pobrana w ramach urzędowej kontroli żywności, w kierunku oznaczenia pozostałości pestycydów, żywność importowana. Pobraną próbkę kwestionowano za przekroczony najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości pestycydu - fosetylu Al (suma fosetylu, kwasu fosfonowego i ich soli, wyrażona jako fosetyl) $7,85 \pm 3,93$ mg/kg. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa NDP fosetylu Al w fasoli (bez strąków) nie może przekraczać 2 mg/kg produktu.

W związku z kwestionowaniem ww. próbek żywności, w ramach procedury RASFF przygotowano powiadomienia informacyjne w celu podjęcia działań w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów. Produkty, w których stwierdzono obecność pozostałości pestycydów niezgodną z obowiązującą wartością NDP nie powinny zostać wprowadzone do obrotu, zgodnie z art. 18 ust. 1 lit. a rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG (Dz.U.UE.L.2005.70.1 z dnia 2005.03.16, z późn. zm).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przekazał informacje w powyższych sprawach do podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktów spożywczych do obrotu handlowego oraz do właściwych terenowo PPIS.

Podjęte działania wyjaśniające wykazały, że przedmiotowe powiadomienia informacyjne nie wchodzą w zakres systemu RASFF, ponieważ zakres RASFF obejmuje bezpośrednie lub pośrednie ryzyko dla zdrowia ludzi w związku z żywnością, materiałami do kontaktu z żywnością lub paszą, a także poważne ryzyko dla zdrowia ludzi, zdrowia zwierząt lub środowiska w związku z paszą.

W 2024 roku pobierano próbki posiłków (obiadów) w kierunku oznaczania kaloryczności. Pobrano 3 próbki posiłków obiadowych w przedszkolach, prowadzących własne żywienie zbiorowe. W przypadku 1 pobranego posiłku obiadowego badanie

fizykochemiczne przeprowadzone w kierunku kaloryczności wykazało zawyżoną wartość energetyczną. Przyczyną była nieprawidłowa masa potraw wchodzących w skład posiłku obiadowego ważona przez pracownika (za porcjowanie posiłków odpowiada wyznaczony pracownik przedszkola), która została znacznie zawyżona. Po otrzymaniu sprawozdania z badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przekazał pisemną informację do dyrektora placówki przedszkolnej, by przy komponowaniu jadłospisów dzieci grupy mieszanej zwracać uwagę na wartość kaloryczną przygotowywanych posiłków, zapotrzebowanie na energię, białko, tłuszcz i węglowodany jako źródło energii.

Prowadzono także ocenę oznakowania pobieranych próbek środków spożywczych tj. suplementów diety, żywności wzbogacanej, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego, preparatów do początkowego i dalszego żywienia niemowląt i małych dzieci oraz produktów zbożowych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci. Ocenę znakowania przeprowadzono dla 28 próbek żywności, nieprawidłowości w zakresie oznakowania nie stwierdzono.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole przysyłał miesięczne Raporty z realizacji planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz oceny znakowania w ramach realizacji zadań/sprawozdań w 2024 roku.

Plan pobierania próbek zrealizowano w 100%. W roku sprawozdawczym kwestionowano 2 próbki żywności podobnie jak w roku ubiegłym. W 2024 roku kwestionowane próbki stanowiły 1,06%, a w 2023 roku 1,14%, w stosunku do wszystkich pobranych próbek. Odsetek liczby próbek kwestionowanych jest nieduży w stosunku do liczby wszystkich pobranych próbek. Świadczy to, o poprawie jakości artykułów spożywczych produkowanych i wprowadzanych do obrotu.

2.5. Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

PPIS w Kole nie posiada pod swoim nadzorem zakładów produkcyjnych, które w procesie wytwarzania produktów pochodzenia roślinnego stosowałyby organizmy genetycznie zmodyfikowane.

2.6. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF.

RASFF jest wspólnotowym systemem służącym do wymiany informacji, pomiędzy organami urzędowej kontroli o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następnych prowadzonych w wyniku zidentyfikowania takich produktów. Informacje o żywności i paszach oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przysyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

W PSSE w Kole powołany jest zespół ds. zbierania i przekazywania informacji oraz zespół ekspertów dokonujących charakterystyki ryzyka na potrzeby systemu RASFF. W roku 2024 PPIS w Kole otrzymał od Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 18 powiadomień o produktach, które nie spełniały wymagań przepisów prawa i

stanowiły potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumenta.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF w celu podjęcia działań wpłynęły następujące rodzaje powiadomień:

- 13 powiadomień informacyjnych,
- 4 powiadomienia alarmowe,
- 1 powiadomienie o niezgodności.

Otrzymane w ramach systemu RASFF powiadomienia głównie dotyczyły żywności (17 powiadomień, w tym 1 suplement diety) oraz wyrobów do kontaktu z żywnością (1 powiadomienie). Większość produktów zgłaszanych do RASFF w 2024r. pochodziło z Polski. W przypadku powiadomień otrzymywanych w ramach systemu RASFF, zgodnie z przekazywanymi listami dystrybucyjnymi podejmowane były działania mające na celu sprawdzenie występowania w obrocie kwestionowanego produktu oraz nadzorowanie jego wycofania. Każdorazowo postępowanie w takich przypadkach prowadzone jest zgodnie z obowiązującą procedurą funkcjonowania systemu RASFF. Zakwestionowane produkty objęte powiadomieniami zostały zwrócone do dostawców lub zutylizowane.

PPIS nadzorował również wycofanie z obrotu handlowego świeżego mięsa drobiowego w związku z otrzymanymi 5 informacjami od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Poddębicach dotyczącymi stwierdzenia obecności pałeczek *Salmonella Enteritidis* oraz *Salmonella* spp. w ww. produkcie.

2.7. Suplementy diety.

Na obszarze powiatu kolskiego nie występują producenci i importerzy suplementów diety. W rejestrze zakładów zarejestrowano 1 dystrybutora ww. produktów. Prowadzono nadzór w zakresie oznakowania suplementów diety i specyfikacji zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprzedaży detalicznej i za pośrednictwem portali internetowych. W bieżącej pracy nadzorowej oceniono pod względem znakowania 51 partii suplementów diety. Przeprowadzono w tym zakresie 4 kontrole tematyczne. W ocenianych partiach suplementów diety nieprawidłowości nie stwierdzono.

PPIS w Kole przeprowadził 5 postępowań wyjaśniających naruszenia przepisów prawa żywnościowego w zakresie reklamy suplementów diety sprzedawanych za pośrednictwem stron internetowych oraz portalu allegro, w tym 1 postępowanie dotyczyło dystrybutora znajdującego się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole. Firma dystrybucyjna, której suplementy diety sprzedawane, prezentowane i reklamowane są wyłącznie na stronach internetowych pozostaje pod bieżącym nadzorem sanitarnym.

2.8. Jakość zdrowotna przedmiotów użytku.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole nie występują wytwórnie przedmiotów użytku do kontaktu z żywnością. W ewidencji znajduje się 12 obiektów prowadzących sprzedaż ww. materiałów i wyrobów, z których 4 zostały zaliczone do innych zakładów obrotu żywnością oraz 8 do miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 1 kontrolę w obrocie materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Zgodnie z planem statutowych zadań realizowano zagadnienia nt. „Oceny nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do

kontakt z żywnością zgodnie z przepisami”. W zakładach produkcji i obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego podczas sprawowanego nadzoru dokonywano ocen tych wyrobów pod względem warunków ich przechowywania, źródła pochodzenia, znakowania oraz posiadania deklaracji zgodności. Oceniono 686 deklaracji zgodności materiałów i wyrobów mających kontakt z żywnością wykorzystywanych do pakowania produktów spożywczych w obiektach żywnościowo-żywnieniowych pod względem ich wykorzystania do konkretnego rodzaju żywności. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono opakowania wykorzystywane były zgodnie z przeznaczeniem jakie deklarował producent tych opakowań.

2.9. Ocena sposobu żywienia.

W jednostkach systemu oświaty prowadzone są dwie formy żywienia: produkcja posiłków na miejscu w stołówkach (od surowca do gotowej potrawy) oraz żywienie cateringowe. W ewidencji PPIS w roku 2024 znajdowały się **22** placówki przedszkolne, z których **16** wydaje posiłki w formie cateringowej; **41** placówek szkolnych, z których 31 wydaje posiłki w formie cateringowej oraz **3** stołówki w bursach i internatach, 6 stołówek w przedszkolach i 10 w szkołach, w których posiłki przygotowywane są na miejscu. Ponadto organizowano **5** placówek wypoczynku na półkolonii letniej oraz zimowej.

Ocenę sposobu żywienia przeprowadzono w **40** jednostkach systemu oświaty, w których oceniono teoretycznie **49** jadłospisów dekadowych w następujących grupach :

- przedszkola – 21 ocen,
- szkoły – 24 oceny,
- wypoczynek letni na półkolonii – 1 ocena,
- stołówki w bursach i internatach – 3 oceny.

Na 49 przeanalizowanych jadłospisów w jednostkach systemu oświaty 6 oceniono jako nieprawidłowe, co stanowi 12% w stosunku do wszystkich ocenianych. PPIS w przypadku stwierdzonych błędów wnosił o podjęcie działań korygujących w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży przebywających w placówkach oświatowych. Uwagi uwzględniano przy układaniu kolejnych jadłospisów.

Pobrano 3 próbki posiłków obiadowych w przedszkolach, prowadzących własną produkcję. W przypadku 1 pobranego posiłku badanie fizykochemiczne przeprowadzone w kierunku kaloryczności wykazało zawyżoną wartość energetyczną. Przyczyną była nieprawidłowa masa potraw wchodzących w skład posiłku, która została znacznie zawyżona.

Przeprowadzono również 3 oceny jadłospisów w zakresie diety podstawowej w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kole. Jeden z ocenianych jadłospisów uzyskał ocenę zadowalającą, natomiast dwa pozostałe ocenę nieprawidłową.

Przeprowadzone 3 oceny jadłospisów dekadowych w 2 obiektach domów opieki społecznej w zakresie diety podstawowej. Jeden z ocenianych jadłospisów uzyskał ocenę końcową sposobu żywienia – zadowalającą, natomiast dwa pozostałe oceniono jako prawidłowe.

2.10. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi, organizacjami konsumenckimi i środkami masowego przekazu.

W 2024r. kontynuowano współpracę z następującymi jednostkami: Inspekcją Weterynaryjną, Starostwem Powiatowym, Urzędem Miejskim w Kole, Urzędami Gmin powiatu kolskiego, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu – Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Współpraca i współdziałanie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej oparte jest na podpisanym w dniu 15 listopada 2018r. porozumieniu pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kole i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kole.

W roku sprawozdawczym z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej odbyło się spotkanie podsumowujące współpracę w roku 2024, którego przebieg obejmował: omówienie działań wynikających z przepisów prawa o współdziałaniu między inspekcjami, omówienie wyników nadzoru w zakresie warunków obrotu żywnością na targowiskach i miejscach wyznaczonych do handlu na wolnym powietrzu; wymiany informacji na temat rejestrowanych podmiotów RHD i produkcji pierwotnej w zakresie żywności pochodzenia zwierzęcego. Zaktualizowano dane dotyczące obiektów wspólnie nadzorowanych oraz omówiono współpracę w związku z pojawiającymi się informacjami o ogniskach zakażeń i chorób zakaźnych powodujących konieczność eliminacji hodowli drobiu.

Jak co roku wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono w okresie przedświątecznym 2 kontrole w zakresie sprzedaży ryb, a w szczególności źródła pochodzenia oraz warunków ich sprzedaży.

Współpraca z Urzędem Miejskim w Kole i Urzędami Gmin w powiecie polegała na opiniowaniu i uzgadnianiu przez PPIS warunków sanitarno-higienicznych podczas organizowania spotkań, imprez plenerowych dla mieszkańców, celem zapewnienia bezpieczeństwa również w zakresie żywienia i żywności.

W roku 2024 sporządzano oceny z bezpieczeństwa sanitarnego poszczególnych gmin powiatu kolskiego i miasta Koła.

PPIS otrzymywał do wiadomości z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego okresowe raporty działań związanych z wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt na terenie województwa wielkopolskiego Afrykański Pomór Świń (ASF).

Zgodnie z otrzymanym „Planem działania na 2024 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” PPIS wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa skontrolował 2 obiekty zajmujące się produkcją żywności pochodzenia roślinnego.

W roku 2024 na stronie internetowej PSSE w Kole i profilu społecznościowym Facebook umieszczane były dla przedsiębiorców i mieszkańców powiatu informacje na temat bezpiecznego grzybobrania i wartości odżywczych grzybów, zasad mycia owoców i warzyw, Kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”.

3. Zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

3.1. Zachorowania i współczynniki zapadalności dla poszczególnych chorób zakaźnych w latach 2023-2024.

Sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu kolskiego przedstawia poniższe zestawienie jednostek chorobowych zgłaszanych przez lekarzy i prowadzonych na ich podstawie wywiadów epidemiologicznych i rejestrów zachorowań.

L.p	Kog wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2023		2024	
0	1	2		l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność
1	A00	Cholera ^{UE}					
2	A01.0	Dur brzuszny ^{UE/PL}					
3	A01.1-3	Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}					
4	A02.0	Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	32	39,1	19	23,4
5	A02.1		posocznica ^{PL}				
6	A02.2-8		inne zakażenia pozajelitowe ^{PL}				
7	A03	Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}					
8	A04.0-2	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą ^{PL/4}				
9	A04.3		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczną ^{UE}	1	1,2	1	1,2
10	A04.4		wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO				
11	A04.5		wywołane przez <i>Campylobacter</i> ^{UE}				
12	A04.6		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i> ^{UE}			3	3,7
13	A04.7		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	19	23,2	12	14,8
14	A04.7-8		inne określone				
15	A04.9		nie określone				
16	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/5}					
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe(ogółem)	gronkowcowe				
18	A05.1		jadem kielbasianym (botulizm) ^{UE/PL}				
19	A05.2		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>				
20	A05.3-8		inne określone				
21	A05.9		nie określone	1	1,2		
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 ^{/6}					
23	A07.1	Lamblioza (giardioza) ^{UE}				1	1,2
24	A07.2	Kryptosporydioza ^{UE}					
25	A08.0	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	6	7,3	31	38,2
26	A08.1		wowolane przez norowirusy	10	12,2	11	13,5
27	A08.2-3		inne określone	2	2,4	5	6,2
28	A08.4		nie określone	41	50,1	51	62,8
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 ^{/7}		12	1087,9	24	29,6

30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		ogółem	142	173,5	198	243,8
31				w tym u dzieci do lat 2	20	1813,2	24	29,6
32	A20	Dżuma ^{UE}						
33	A21	Tularemia ^{UE}						
34	A22	Wąglik ^{UE}						
35	A23	Brucelloza: nowe zachorowania ^{UE}						
36	A24.0	Nosacizna ^{PL}						
37	A27	Leptospiroza ^{UE}						
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa ^{UE}						
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO						
40	A32	Listerioza ^{UE}			2	2,4		
41	A33-35	Tężec ^{UE}	ogółem					
42	A33		noworodków					
43	A36	Blonica ^{UE}						
44	A37	Krzztusiec ^{UE}			4	4,9	41	50,5
45	A38	Plonica (szkarlatyna) ^{PL}			65	79,4	58	71,4
46	A39	Choroba meningokokowa, inwazyjna ^{UE/PL/8}	ogółem					
47	A39.0;A39.8		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu					
48	A39.1-4		posocznica					
49	A39.5-9		inna określona i nie określona					
50	wym.niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna ^{PL 9}	ogółem		2	2,4	9	11,1
51	A46		róża		2	2,4	9	11,1
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego					
53	B95.0/O85		gorączka płożowa					
54	B95.0/(...)		inna określona i nie określona ^{/10}					
55	A48.1	Legionelloza	choroba legionistów ^{UE}		1	1,2		
56	A48.2		gorączka z Pontiac ^{PL}					
57	A50	Kila	wrodzona i noworodków					
58	A51		wczesna		1	1,2		
59	A52		późna					
60	A53		inne postacie kily i kila nie określona				1	1,2
61	A54	Rzeżączka			1	1,2		
62	A55	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie						
63	A56	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie						
64	A69.2	Borelioza z Lyme	ogółem ^{UE/PL}		11	13,4	16	19,7
65			neuroborelioza ^{UE}					
66	A70	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)						
67	A75	Dur wysypkowy						

68	A78	Gorączka Q ^{UE}					
69	A77; A79	Gorączka plamista i inne riketsjozy					
70	A80.1-2,4	Poliomyelitis ^{UE/PL}	wywołane dzikim wirusem				
71	A80.0,3-8		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
72	—	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
73	A81.0	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) ^{PL}				
74	A81.0		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) ^{UE}				
75	A81		inne i nie określone				
76	A82	Wścieklizna ^{UE}					
77	Z20.3/ Z24.2;Z28	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ¹²⁾		27	33,0	38	46,8
78	A84	Kleszczowe zapalenie mózgu ^{PL}					
79	B00.4	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
80	A81.1;A83; A85;B02.0		inne określone				
81	A86		nie określone				
82	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/12}				
83	A87.0	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe				
84	B00.3		opryszczkowe				
85	A87.1-9;B02.1		inne określone i nie określone				
86	—		w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/13}				
87	A90-1	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) ^{PL}					
88	A92.0	Choroba wywołana przez wirus Chicungunya					
89	A92.3	Gorączka zachodniego Nilu ^{UE}					
90	A92.8	Choroba wywołana przez wirus Zika					
91	A95	Żółta gorączka ^{UE}					
92	A96.2;A98.3-4	Wirusowe gorączki krwotoczne ^{UE}	Ebola, Marburg, Lassa ^{/14}				
93	A92.0;A96.0-1,8-9; A98.0-2,5-8,A99		inne określone i nie określone ^{/14}				
94	A98.5	Choroba wywołana przez hantawirusy ^{PL}					
95	B01	Ospa wietrzna		790	965,5	465	572,7
96	B03	Ospa prawdziwa ^{UE}					
97	B04	Ospa malpia ^{UE}					
98	B05	Odra ^{UE}					
99	B06	Różyczka ^{UE}					
100	B08.8	Pryszczycyca					
101	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A ^{UE}				
102	B16		typu B - ostre ^{UE/PL}				
103	B18.0-1		typu B - przewlekłe i BNO ^{UE/PL} ¹⁵⁾	14	17,1	8	9,8
104	B17.1		typu C - ostre – ogółem ^{UE/PL}				

105	B17.1		typu C - ostre wg definicji UE				
106	B18.2		typu C - przewlekłe i BNO ^{UE/PL} ₁₆₎	5	6,1	4	4,9
107	B17.0,2-8; B18.8-9;B19		inne i nieokreślone	1	1,2		
108	B20-B24	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności ^{UE/PL}					
109	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV ^{UE, 17)}					
110	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) ^{UE/PL}		2	2,4	7	8,6
111	B50-B54	Malaria (zimnica) ^{UE}					
112	B67	Bąblowica (echinokokoza) ^{UE}					
113	B69	Wągrzyca (cysticerkoza)					
114	B75	Włośnica ^{UE}					
115	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna ^{UE, 18)}	ogółem	2	2,4	1	1,2
116	B95.3/G04.2; G00.1		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
117	A40.3		posocznica	1	1,2	1	1,2
118	J13;B95.3/(...)		inna określona i nieokreślona	1	1,2		
119	B96.2/D59.3	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i> ^{UE, 19)}					
120	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna ^{UE/PL 22}	ogółem				
121	B96.3/G04.2; G00.0		zapalenie opon mózgowych i/ lub mózgu				
122	A41.3		posocznica				
123	A49.2;J14; B96.3/(...)		inna określona i nie określona				
124	G01;G04.2; G05.0;	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56 ^{/23}				
125	G00.2-8;G04.2		inne określone				
126	G00.9;G04.2		inne, nie określone				
127	G03	Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone				1	1,2
128	G04.8-9	Zapalenie mózgu inne i nie określone					
129	J09	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi ^{UE/PL 24}					
130	J10-J11	Grypa ^{UE/PL}	ogółem	26	31,8	4	4,9
131			u dzieci w wieku 0-14 lat	13	1178,6		
132	P35.0	Wrodzone choroby wirusowe	różyczka wrodzona ^{UE}				
133	P35.8		Choroba wywołana przez wirus Zika ^{UE}				
134	P35.3-9		inne określone i nie określone ¹¹⁾				
135	P37.1	Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze	toksoplazmoza UE				
136	P37.2		listerioza UE				
137	P37.3-4,8-9		inne określone i nieokreślone 11)				
138	U04	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej ^{UE, 23)}					
139	U07.1-2	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		283	345,9	442	544,4
140		Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe					

141	T60	Zatrucia pestycydami – ostre ²³⁾					
142	T61	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm ²³⁾	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
143	T62.0		grzyby				
144	T62.1-2		jagody i inne części roślin				
145	T64	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie ²³⁾	mikotoksyny				
146	-		dioksyny				
147	-		polichlorowane bifenyle				
148	-		inne określone i nieokreślone				
149	-	Ciężkie ostre zapalenia wątroby o nieustalanej etiologii	prawdopodobne				
150	-		Powiązane epidemiologicznie				
151	J12.1;J20.5;J21.0;B97.4/(...)	Zakażenia wirusem RSV	ogółem	5	6,1	81	99,8
152			w tym dzieci do lat 2	2	181,3	49	60,3
153	J10-J11	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego ²⁵⁾		30	36,7	478	588,7
	Suma kontrolna			1577		2093	

Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową, sytuacja epidemiologiczna przedstawia się następująco:

W przeciągu kilkunastu lat nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę oraz zatruc grzybami.

W roku sprawozdawczym o 46% w stosunku do roku poprzedniego zmalała liczba objawowych zatruc pokarmowych (wykazanych w MZ 56) wywołanych pałeczkami *Salmonella*.

Wskaźnik zapadalności wyniósł 23,4/100 tys. mieszkańców powiatu.

LATA	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	20	23	32	19
Współczynnik zapadalności	23,3	27,4	39,1	23,4

Zarejestrowano 19 przypadków zachorowań na Salmonellę. W 10 przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis* a w 9 przypadkach *Salmonella Enterica*.

Odnotowano 2 zachorowania spośród nosicieli bezobjawowych pałeczek *Salmonella*.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	0	2	2	2
Współczynnik zapadalności	0	2,4	2,4	2,3

Nie odnotowano zachorowań na salmonellozy niepotwierdzone laboratoryjnie.

Na dzień 31.12.2024r. odnotowano 3 nosicieli zarazków schorzeń jelitowych: kobieta powyżej

60 r.ż., mężczyzna w 4 roku życia oraz mężczyzna w 1 roku życia.

W 2024 roku nie wydano decyzji odsuwającej od czynności zawodowych w grupie nosicieli bezobjawowych.

W roku sprawozdawczym zwiększyła się liczba przypadków biegunek u dzieci do lat 2. Wskaźnik zapadalności wyniósł 5263,2 /liczbę dzieci do lat 2.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	26	52	32	48
Współczynnik zapadalności	2040,8	3730,3	2901,2	5263,2

Z 48 przypadków ogółem, 24 było hospitalizowanych, co stanowi 50% ogółu zachorowań oraz 24 leczonych ambulatoryjnie, co stanowi 50% ogółu zachorowań. Wszystkie przypadki hospitalizowane były na podstawie objawów klinicznych. U 24 dzieci leczonych ambulatoryjnie nie wykonano żadnych badań.

W roku sprawozdawczym odnotowano 3 przypadki **jersiniozy jelitowej**. Zachorowało dwoje dzieci w wieku lat 2 w środowisku wiejskim oraz 44-letnia kobieta w środowisku miejskim. Dzieci leczone były ambulatoryjnie, kobieta była hospitalizowana. Chorzy nie przynależeli do populacji kluczowej. Nie ustalono źródła zakażenia.

W roku 2024 odnotowano jedno **zakażenie E. coli enterokrwotoczną (werotoksyczną)**. Do zachorowania doszło w środowisku wiejskim. Zachorował mężczyzna w wieku 38 lat, hospitalizowany. Nie ustalono źródła zakażenia. Po leczeniu nastąpił pełen powrót do zdrowia.

Odnotowano również jeden przypadek **gardiozy**. Zachorowała 10-letnia dziewczynka w środowisku wiejskim. Leczona w Centrum Zdrowia Matki Polki. Nie wykryto źródła zakażenia. Po przeleczeniu nastąpił powrót do zdrowia.

W 2024r. odnotowano 2 **ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową**, wywołanych przez Salmonellę enteritidis:

- w pierwszym ognisku do zachorowania doszło w środowisku domowym. Zachorowało 1 dziecko w drugim roku życia, 1 dziecko w wieku 14 lat oraz 1 osoba dorosła w środowisku miejskim. Wszystkie osoby objawowe, były hospitalizowane. Nie wykryto źródła zakażenia.
- w drugim ognisku do zachorowania doszło w środowisku domowym. Zachorowało jedno dziecko w drugim roku życia oraz osoba dorosła w środowisku miejskim. Dziecko objawowe, hospitalizowane, natomiast osoba dorosła bezobjawowa, leczona ambulatoryjnie. Nie wykryto źródła zakażenia.

W roku sprawozdawczym wykryto 69 **ognisk zachorowań na choroby inne niż przenoszone drogą pokarmową**. Czynnikiem etiologicznym we wszystkich przypadkach był wirus ospy wietrznej. Odnotowano 1 hospitalizację. Nie odnotowano zgonów.

Łącznie w ogniskach zachorowało 372 dzieci w tym 368 dzieci do 14 roku życia oraz 2 osoby > 40 roku życia.

Choroby w zakresie, których prowadzi się szczepienie ochronne, w tym objęte programami eliminacji

W roku sprawozdawczym odnotowano 41 zachorowań na **krztusiec**.

Zachorowało 22 mężczyzn i 19 kobiet. Ze względu na przebieg zachorowania 12 osób poddano hospitalizacji, natomiast pozostałe 29 osób leczonych było ambulatoryjnie. Hospitalizacje odnotowano wyłącznie wśród dzieci w wieku od 0 do 16 r.ż. Liczba wszystkich zachorowań ogółem wśród dzieci wynosiła 23, z których 2 dzieci nie było poddanych szczepieniom zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	0	1	4	41
Współczynnik zapadalności	0	1,2	4,9	50,5

W roku 2024 nie odnotowano podejrzeń i zachorowań na **odrę**.

W 2024r. odnotowano znaczny wzrost zachorowań na **grypę sezonową**. Zarejestrowano 4 zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi i 478 zachorowań potwierdzonych testami antygenowymi. Hospitalizacji poddano 21 osób.

Przy współpracy z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Vita-Med” prowadzony jest nadzór nad występowaniem zachorowań na gripę oparty na systemie „SENTINEL”, który polega na pobieraniu wymazów (z nosa i gardła) w kierunku wirusów grypy, od pacjentów zgłaszających się z objawami przeziębienia, którzy nie byli uprzednio leczeni. W sezonie grypowym 2023/24 pobrano wymazy od 3 pacjentów z podejrzeniem grypy. We wszystkich przypadkach wyniki były ujemne.

Zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na **gruźlicę płucną**, liczba zachorowań zmalała.

1 przypadek odnotowano w mieście i 1 na wsi. Współczynnik zapadalności wynosi 2,5/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	6	8	7	2
Współczynnik zapadalności	7,0	9,7	8,5	2,5

Obydwa zachorowania na gruźlicę potwierdzono bakteriologicznie. Do nadzoru lekarza rodzinnego skierowano 2 osoby z kontaktu w środowisku domowym.

W roku sprawozdawczym w stosunku do roku ubiegłego zmalała liczba zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu B**. Zarejestrowano 8 przypadków - współczynnik zapadalności wynosi 9,8/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	4	2	14	8
Współczynnik zapadalności	4,7	2,4	17,1	9,8

Wszystkie przypadki to zachorowania o charakterze przewlekłym u osób, które nie były szczepione przeciwko WZW B.

W środowisku **miejskim** zanotowano 1 przypadek (kobieta), w wieku 33 lat.

W środowisku **wiejskim** zanotowano 7 zachorowań (1 kobieta i 6 mężczyzn)

Nadzorem epidemiologicznym objęto 16 osób z otoczenia nosicieli, wszystkie osoby skierowano na szczepienia p/WZW typu B. Jedna osoba była hospitalizowana z powodu zakażenia.

W roku sprawozdawczym wzrosła liczba przypadków **świnki** w stosunku do lat poprzednich.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	2	3	2	7
Współczynnik zapadalności	2,3	3,6	2,4	8,6

Zarejestrowano 7 zachorowań na **nagminne zapalenie przyusznic**.

W wieku 0-19 lat zachorowało 6 dzieci, które były zaszczepione zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i 1 osoba dorosła. W środowisku miejskim zanotowano 3 zachorowania, a w środowisku wiejskim zanotowano 4 zachorowania.

Od lat nie odnotowano zachorowań na **tężec oraz różyczkę**.

W 2024 roku odnotowano 1 zachorowanie na **posocnicę wywołaną przez Streptococcus pneumoniae**. Zachorowała 82-letnia kobieta w środowisku wiejskim. Hospitalizowana w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie, gdzie wykonano posiew z krwi. Pacjentka zmarła z powodu zgłoszonej choroby.

W 2024 roku nie odnotowano zachorowań na **inwazyjne choroby wywołane przez, Hemophilus influenzae oraz Neisseria meningitidis**.

Nie odnotowano zachorowań na **wirusowe, surowicze, zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**.

Nie odnotowano zachorowań na **bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych**.

Odnutowano 1 przypadek zachorowania na **zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone**. Zachorował 55-letni mężczyzna w środowisku wiejskim, hospitalizowany. Po przeleczeniu nastąpił pełen powrót do zdrowia.

Inne choroby zakaźne

Liczba zachorowań na **boreliozę** zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. Wskaźnik zapadalności wyniósł 19,7/100 tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	4	15	11	16
Współczynnik zapadalności	4,7	18,2	13,4	19,7

4 zachorowania wystąpiły w środowisku **miejskim** (3 kobiety i 1 mężczyzna). W środowisku **wiejskim** zanotowano 12 zachorowań.

Na podstawie objawów klinicznych w 14 przypadkach rozpoznano postać skórną - rumień wędrujący. U 3 osób wykonano badania laboratoryjne – poziom przeciwciał w klasie IgG – wyniki potwierdziły zakażenie.

W 2 przypadkach rozpoznano boreliozę układu kostno-stawowego. W diagnostyce zachorowań wykonano test ELISA oraz test WESTERN-BLOTTA – wyniki potwierdziły zakażenie.

Nie odnotowano postaci neurologicznej boreliozy.

We wszystkich przypadkach zastosowano leczenie przyczynowe antybiotykami. Zgodnie z przeprowadzonymi dochodzeniami epidemiologicznymi nikt nie chorował wcześniej na boreliozę. Wszystkie osoby leczone były ambulatoryjnie.

W ciągu ostatnich 3 lat liczba zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu C** utrzymuje się na podobnym poziomie. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 4 przypadki. Współczynnik zapadalności wynosi 4,9/100tys. mieszkańców powiatu.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	5	6	5	4
Współczynnik zapadalności	5,8	7,3	6,1	4,9

2 zachorowania (1 kobieta i 1 mężczyzna) wystąpiły na terenie miejskim, i 2 na terenie wiejskim (1 kobieta i 1 mężczyzna), osoby nie były wcześniej zaszczepione p/ WZW typu B. Osoby te skierowano do lekarza rodzinnego w celu podjęcia szczepień. Wszystkie zachorowania leczone były ambulatoryjnie. W ramach nadzoru do lekarza rodzinnego zostało zgłoszonych 8 osób z otoczenia domowego chorych.

Zapobieganie wściekliznie.

W roku sprawozdawczym opracowano ogółem 153 przypadki pokąsań przez zwierzęta, w tym 129 przez psy, 21 przez koty oraz 1 pokąsanie przez świnie i 1 pokąsanie przez królika.

114 przypadków pokąsań przez zwierzęta zostało skierowanych do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kole celem obserwacji w kierunku wścieklizny. Otrzymano zwrotnie zaświadczenia o wyniku obserwacji. Wszystkie wyniki były ujemne.

W 39 przypadkach obserwacja zwierzęcia była niemożliwa z powodu pokąsania przez nieznanego zwierzę. 18 osób pokąsanych odmówiło wyjazdu na konsultację i ewentualne szczepienia przeciwko wściekliznie, podpisując odpowiednie oświadczenie.

W 3 przypadkach przerwano szczepienia z powodu ujemnego wyniku badania zwierzęcia w kierunku wścieklizny.

W 2024 roku zarejestrowano: 1 przypadek **innej postaci kiły wczesnej**. Zachorował mężczyzna zamieszkały w środowisku miejskim, leczony ambulatoryjnie. Nie zarejestrowano przypadków zachorowań na choroby wywołane przez **Chlamydie, rzeżączkę, kiłę wrodzoną u noworodków oraz kiłę późną**.

Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i zachorowania na COVID-19.

W okresie sprawozdawczym odnotowano wzrost zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w porównaniu do roku 2023.

Lata	2021	2022	2023	2024
Liczba zachorowań	3345	2825	283	442

Nie zarejestrowano ognisk zakażeń.

3.2. Szczepienia ochronne.

Szczepienia ochronne objęte Programem Szczepień Ochronnych na 2024r. na terenie powiatu kolskiego wykonywane były w 23 punktach szczepień:

- 1 punkt szczepień w Oddziale Noworodkowy w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kole,
- 20 punktów szczepień, w których realizowane są szczepienia zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w ramach przychodni Podstawowej opieki Zdrowotnej,
- 2 punkty szczepień, w których realizowane są szczepienia p/COVID-19, zlokalizowane w przychodniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej.

Nie wystąpiły trudności w realizacji szczepień ochronnych zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2024r.

W roku sprawozdawczym nie odnotowano niepożądanych odczynów poszczepiennych **po BCG**. Łagodne niepożądane odczyny po szczepieniach **innych niż BCG** odnotowano u 3 dzieci. W stosunku do 2023 roku liczba zgłoszonych NOP zmniejszyła się o 2 przypadki. Żadna z osób, u której wystąpił NOP nie była hospitalizowana.

Szczepienia przeciw HPV w szkołach.

Powszechny program szczepień przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Program z inicjatywy Ministerstwa Zdrowia we współpracy z Ministerstwem Edukacji został rozszerzony od 1 września 2024r. o szczepienia skierowane dla dzieci w przedziale wiekowym od 9 do 14 roku życia z możliwością realizacji szczepień na terenie placówki szkolnej. Na podstawie zebranych deklaracji z 17 szkół podstawowych powiatu kolskiego wydano do punktów szczepień 187 dawek szczepionki Gardasil oraz 11 dawek szczepionki Cervarix. W środowisku nauczania na obszarze wiejskim do programu przystąpiło 9 szkół, w mieście poniżej 20 tys. mieszkańców 3 szkoły oraz w mieście od 20-40 tys. mieszkańców 5 szkół. Wykwalifikowane zespoły medyczne z dwóch podmiotów leczniczych w trybie wyjazdowym przeprowadziły szczepienia na terenie szkół. Jedna z ww. placówek w trybie wyjazdowym zrealizowała szczepienia w 5 szkołach na terenie miasta i 2 na terenie wiejskim, natomiast drugi zespół wyjazdowy zrealizował szczepienia w 1 placówce szkolnej na terenie wiejskim. Pracownicy PSSE w Kole przeprowadzili cykl szkoleń wśród rodziców i dzieci na temat korzyści wynikających ze szczepień p/HPV oraz pozostawili materiały edukacyjne w postaci ulotek.

W roku 2024 podczas kontroli punktów szczepień kontynuowano zakres kontroli tematycznych w zakresie:

- odpowiedzialności za nadzór nad gospodarką preparatami szczepionkowymi,
- aktualizacji i wdrożenia procedur,
- przyjmowania i przechowywania preparatów szczepionkowych,
- sposobu monitorowania terminów ważności preparatów szczepionkowych,
- postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych,
- sposobu postępowania ze szczepionkami przeznaczonymi do utylizacji,
- innych procedur opracowanych w punktach szczepień: dezynfekcji rąk, mycia rąk, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z brudną bielizną, zapobieganiu zranieniom przy manipulacji odpadami medycznymi, bhp przy pracach z ostrymi narzędziami, postępowania podczas udzielania świadczeń przez personel POZ w celu ograniczenia ryzyka zakażenia koronawirusem, postępowania po ekspozycji, postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym, postępowania w przypadku wstrzymania lub wycofania preparatów szczepionkowych, postępowania ze zużytym sprzętem jednorazowego użytku,
- stosowania ujednoliconego druku formularza zamówień podczas składania zamówienia na preparaty szczepionkowe do PSSE (od czerwca nowy wzór formularza),
- transportu szczepionek z PSSE do placówek,
- prowadzenia dokumentacji rozchodu szczepionek otrzymanych z PSSE, na bieżąco wg miesięcznych i kwartalnych sprawozdań ze zużycia,
- monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych,
- sposobu powiadamiania o terminie wizyty szczepiennej.

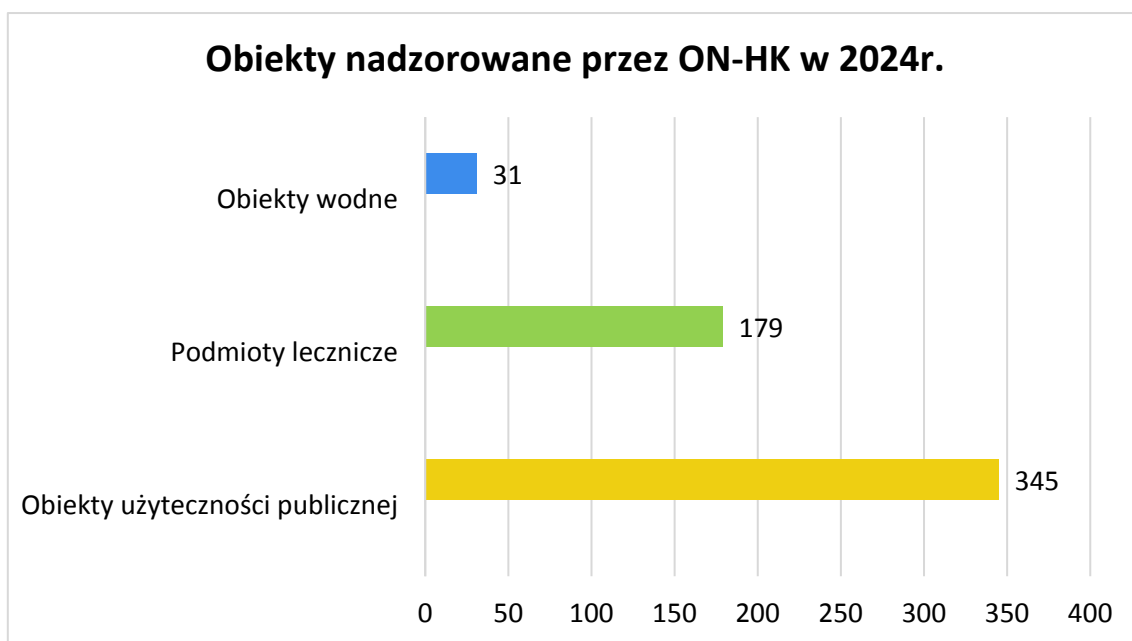
W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie punkty szczepień, w których realizowane są obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne. W trakcie kontroli przeprowadzana była analiza wykonawstwa szczepień, stanów magazynowych i zamówień na szczepionki. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontynuowane będą działania edukacyjne zmierzające do zapewnienia realizacji obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych.

4. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W 2024r. Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej objął nadzorem sanitarnym 555 obiektów w tym:

- 31 obiektów wodnych,
- 345 obiektów użyteczności publicznej,
- 179 podmiotów leczniczych.



Wykres 1. Zestawienie obiektów nadzorowanych przez Oddział Nadzoru ds. Higieny Komunalnej w 2024r.

Wydano 143 decyzje administracyjne, w tym:

- na obiekty wodne - 83 decyzje merytoryczne i 7 decyzji płatniczych,
- na obiekty użyteczności publicznej - 7 decyzji merytorycznych i 14 decyzji płatniczych,
- na podmioty lecznicze – 6 decyzji merytorycznych i 3 decyzje płatnicze,
- 21 decyzji na ekshumacje,
- 2 decyzje – wywóz zwłok za granicę.

4.1. Do zadań **Higieny Komunalnej** należy:

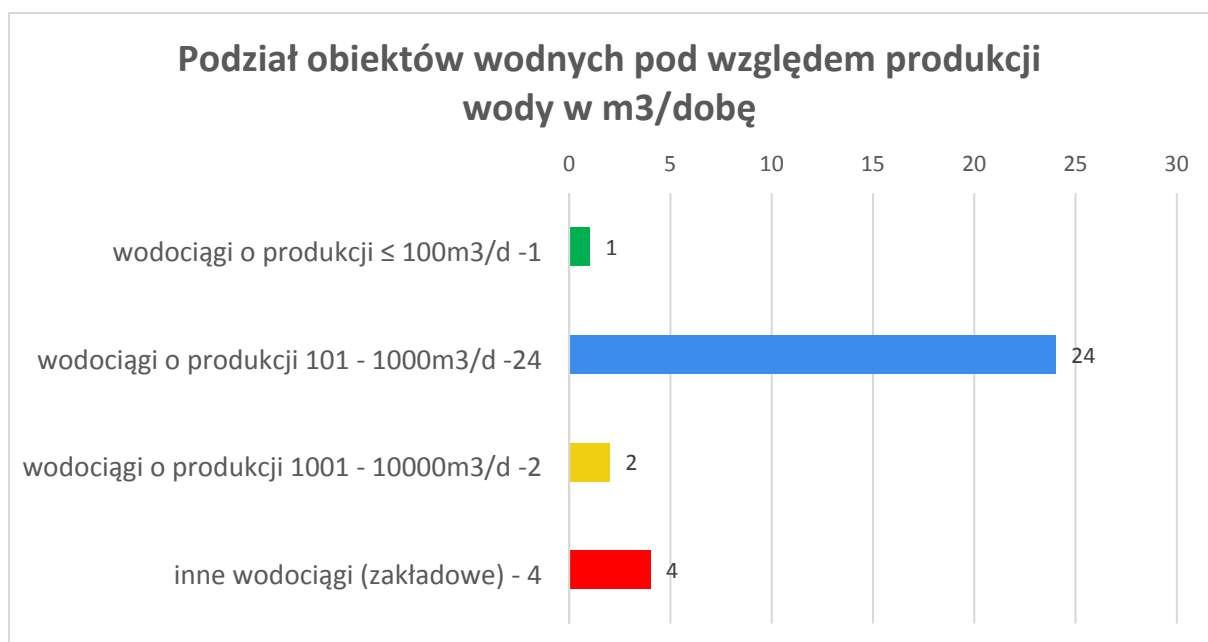
- prowadzenie działalności kontrolnej w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących utrzymania należytego stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zakładów, instytucji, środków komunikacji publicznej oraz nieruchomości ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
 - b) obiektów i środków transportu publicznego,
 - c) obiektów mogących negatywnie wpływać na zdrowie i życie ludzi,
 - d) miejsc turystyczno-wypoczynkowych,
 - e) obiektów usługowych

- nadzór sanitarny nad urządzeniami służącymi do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi wraz z poborem próbek wody według obowiązującej procedury poborowej;
- prowadzenie monitoringu parametrów grupy A i B dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez:
 - a) sporządzanie harmonogramu i realizacja planu pobierania próbek wody,
 - b) kompletowanie dokumentacji urządzeń wodnych,
 - c) sporządzanie raportów i komunikatów,
 - d) prowadzenie dokumentacji z zakresu monitoringu,
 - e) szacowanie ryzyka zdrowotnego,
 - f) prowadzenie bazy danych Woda-Excel;
- wydawanie ocen higienicznych dotyczących materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- nadzór nad stanem bezpieczeństwa sanitarnego pływalni, kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz jakością wody w tych obiektach;
- konsultacja projektów technologicznych urządzeń wodnych i preparatów do uzdatniania wody;
- opracowywanie informacji i ocen dotyczących:
 - a) jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w pływalniach,
 - b) stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą, obiektów użyteczności publicznej oraz miejsc turystyczno-wypoczynkowych na terenie miasta Koła i powiatu kolskiego;
- zatwierdzanie systemu jakości badań laboratoriów zewnętrznych, badających próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących postępowania ze zwłokami, w tym prowadzenie postępowania w sprawie zezwoleń na ekshumacje oraz przewóz zwłok i szczątków ludzkich.

4.2. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Do zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia mieszkańców powiatu kolskiego wykorzystywane są wyłącznie ujęcia podziemne. Nadzorowano 27 publicznych wodociągów oraz 4 wodociągi zakładowe zaopatrujące w wodę, która wykorzystywana jest w działalności produkcyjno-handlowej o różnej wydajności:

- < 100 m³/d – 1 publiczny wodociąg (zlokalizowany na terenie wiejskim),
- 101-1000 m³/d – 24 publiczne wodociągi (1 w mieście i 23 na obszarze wiejskim),
- 1001-10000 m³/d – 2 publiczne wodociągi (2 w mieście),
- 4 wodociągi zakładowe (4 w mieście).



Wykres 2. Podział obiektów wodnych pod względem produkcji wody w m³/dobę w 2024r.

Skontrolowano 31 wodociągów, przeprowadzono 125 kontroli, wydano 90 decyzji administracyjnych, w tym:

- 1 decyzję zatwierdzającą metody badawcze w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,
- 79 decyzji o jakości wody,
- 3 decyzje – oceny higieniczne na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody,
- 1 decyzję płatniczą za zatwierdzenie metod badawczych w Laboratorium Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kole,
- 3 decyzje płatnicze za wydane oceny higieniczne na zastosowane materiały lub wyroby służące do uzdatniania wody.
- 3 decyzje za kwestionowane wyniki badań.

Nie nakładano mandatów karnych jak również nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu. Prowadząc nadzór sanitarny nad jakością wody w 2024r. pobrano łącznie 246 próbek wody, w tym 215 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu parametrów grupy A i B załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia. PPIS nie wydawał komunikatów w zakresie kwestionowanej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2024 roku PPIS w Kole przeprowadził 7 kontroli w obiektach użyteczności publicznej w kierunku badań ciepłej wody użytkowej z wewnętrznych instalacji wodociagowych na obecność bakterii z rodzaju Legionella. Pobrano do analizy łącznie 27 próbek wody. W dwóch obiektach stwierdzono wewnętrzne sieci wody ciepłej za skolonizowane przez pałeczki Legionella – skażenie oceniono jako „średnie”. Administratorzy w obu przypadkach podjęli czynności zmierzające do ustalenia przyczyny wystąpienia nieprawidłowości (przeglądu technicznego sieci wewnętrznej, regulacji temperatury wody) i podejmowali działania zmierzające do redukcji liczby bakterii.

Po działaniach naprawczych przeprowadzone po 4 tygodniach powtórkowe kontrole jakości wody ciepłej, wykonane w ramach nadzoru sanitarnego, nie wykazały przekroczeń w badanym zakresie.

PPIS w Kole w 2024 roku wydał 11 ocen jakości wody stwierdzając przydatność ciepłej wody użytkowej w budynkach użyteczności publicznej.

4.3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze PSSE w Kole w 2024 roku ujęto 345 obiektów użyteczności publicznej, skontrolowano 123 zakłady w toku 151 kontroli sanitarnych. Wydano 21 decyzji administracyjnych, nałożono 6 mandatów karnych na ogólną sumę 1900zł. Nie skierowano do Sądu wniosków o ukaranie.

Ocena ustępów publicznych.

W nadzorze znajdowało się 11 ustępów publicznych. Skontrolowano 1 obiekt w ramach 1 kontroli. Skontrolowany ustęp oceniono jako dobry pod względem stanu sanitarno-technicznego.

Ocena pływalni krytej.

W nadzorze PSSE w Kole jest 1 obiekt Pływalni Krytej w Kole, skontrolowany w toku 1 kontroli sanitarnej - oceniony jako dobry oraz w toku 5 kontroli w ramach nadzoru sanitarnego nad jakością wody do kąpieli pobrano i oceniono pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym 25 próbek wody. W 2024 roku PPIS w Kole wydał 12 ocen jakości wody basenowej stwierdzając, iż w badanym zakresie była bezpieczna do kąpieli.

Pływalnia zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Koło – Miejski Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. 62-600 Koło, ul. Energetyczna 11. Źródłem ciepłej wody w obiekcie jest kotłownia miejska - Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Spółka z o. o. 62-600 Koło, ul. Przesmyk 1.

Kontrola wewnętrzna jakości wody prowadzona była przez zarządcę obiektu wodnego na podstawie zatwierdzonego przez PPIS w Kole harmonogramu, w ramach której do badań laboratoryjnych pobrano ogółem 245 próbek. Jakość wody basenowej w zakresie badanych parametrów oceniono jako bezpieczną do kąpieli.

Ocena Domów Pomocy Społecznej.

Nadzorem sanitarnym objęto 12 placówek pomocy społecznej, w tym 3 Domy Pomocy Społecznej oraz 9 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Skontrolowano 6 obiektów w ramach 8 kontroli sanitarnych. Wystawiono 2 decyzje: merytoryczną i płatniczą. Na koniec 2024r. w jednym obiekcie stan sanitarny oceniono jako nieprawidłowy. Efektem decyzji merytorycznej wystawionej ma być poprawa stanu sanitarnego pomieszczeń tego obiektu. Terminy realizacji zarządzeń decyzji to 30.04.2025r. i 31.10.2025r.

Ocena noclegowni.

W nadzorze PSSE w Kole znajduje się 1 noclegownia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole zlokalizowana przy ul. Sosnowej 1. W 2024r. skontrolowano ten obiekt w ramach 1 kontroli sanitarnej. Stan sanitarny bez uwag.

Ocena obiektów noclegowych.

W rejestrze PSSE w Kole znajduje się ogółem 25 obiektów (3 hotele, 1 motel oraz 21 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie). W stosunku do roku 2023 ubyły 4 obiekty. Skontrolowano 12 obiektów w toku 14 kontroli sanitarnych.

Wystawiono 2 decyzje: merytoryczną i płatniczą. Na koniec roku wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

Ocena zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej.

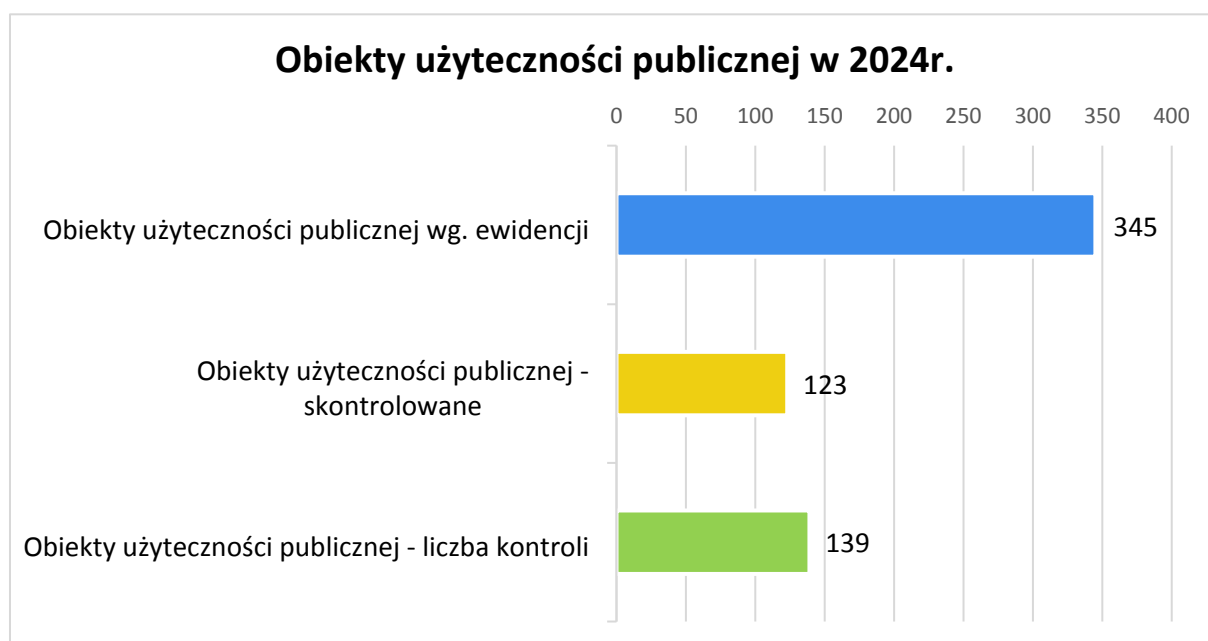
W rejestrze PSSE w tej grupie obiektów w 2024r. znajdowały się 162 zakłady, w tym 61 zakładów fryzjerskich, 68 zakładów kosmetycznych, 5 zakładów tatuażu, 18 zakładów odnowy biologicznej oraz 10 innych zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług. W stosunku do roku 2023 przybyło 9 zakładów kosmetycznych. Skontrolowano 81 zakładów w ramach 87 kontroli sanitarnych. Wystawiono 6 decyzji płatniczych za kwestionowany obszar kontroli. Nałożono 5 mandatów karnych na sumę 1400zł. Na koniec 2024r. w skontrolowanych obiektach odnotowano poprawę i oceniono jako dobre.

Ocena stacji i dworca PKP.

W nadzorze znajduje się 1 obiekt tj. dworzec i stacja PKP Koło. W 2024r. skontrolowano ten obiekt w ramach 1 kontroli sanitarnej.

Ocena pozostałych grup obiektów użyteczności publicznej.

W rejestrze PSSE w Kole w 2024r. znajdowały się 132 obiekty, w tym: 24 tereny rekreacyjne, 25 cmentarzy, 6 zakładów pogrzebowych, 7 przystanków PKP, 12 parkingów, 17 obiektów sportowych, 6 domów kultury, 19 stacji paliw, 12 przystanków autobusowych, 2 biblioteki, 1 muzeum oraz 1 sala zabaw dla dzieci. Skontrolowano 20 obiektów w ramach 26 kontroli sanitarnych. Wystawiono 10 decyzji administracyjnych (5 decyzji merytorycznych i 5 decyzji płatniczych). Nałożono 1 mandat karny na sumę 500zł. Na koniec 2024r. wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.



Wykres 3. Obiekty użyteczności publicznej w 2024r.

4.4. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa zamkniętego.

Na obszarze powiatu kolskiego usytuowany jest jeden zakład lecznictwa zamkniętego – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej-Szpital w Kole przy ul. Ks. J. Poniatowskiego 25.

W roku 2024 przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną kompleksową, 1 kontrolę odbiorową,

1 kontrolę jakości wody w zakresie bakterii z rodzaju Legionella oraz 6 rekontroli mających na celu sprawdzenie realizacji obowiązujących decyzji merytorycznych wydanych w poprzednich latach przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kole.

Podczas kontroli kompleksowej sprawdzono stan sanitarno-higieniczny następujących oddziałów: Poradnie Specjalistyczne, Pracownia Badań Elektrokardiograficznych, Pracownia Endoskopii, Poradnia POZ, Pracownia Diagnostyki Obrazowej oraz ciągów komunikacyjnych. Podczas wizytacji ww. oddziałów kontrolowano wdrożenie i realizację procedur opracowanych w placówce w celu zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego hospitalizowanym pacjentom.

Podczas kontroli podjęto działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki występowania Legionelli, potencjalnych źródeł zakażenia bakteriami Legionella, czynników sprzyjających jej występowaniu, namnażaniu, działań profilaktycznych zapobiegających namnażaniu się bakterii Legionella w instalacjach i urządzeniach wodnych.

W Szpitalu trwa rozpoczęty w I połowie 2023 roku remont Oddziału Wewnętrznego. W dniu 13.03.2024r. przeprowadzono kontrolę odbiorową pierwszej części Oddziału Wewnętrznego po kapitalnym remoncie. Zakończenie wszystkich prac związanych z przebudową Oddziału Wewnętrznego - Etap 2 planowane jest do dnia 30.03.2025r.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia szpitala w wodę jest wodociąg publiczny Koło. Jakość wody z przedmiotowego wodociągu jest pod stałym nadzorem i odpowiada w badanym zakresie wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

W 2024r. SPZOZ w Kole pozyskał rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę. Wymóg zaopatrzenia szpitala w rezerwowe źródło wody, zapewniające co najmniej jej 12-godzinny zapas wynikający z § 41 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022r. poz. 402), był przedmiotem decyzji Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego Nr DN-HK.9020.31.2019 z dnia 15.05.2019r. Pomiędzy Dyrektorem SPZOZ w Kole, a Prezesem Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „SAMRAD” Sp. z o. o. w Kościelecu w dniu 29.07.2024r. została podpisana umowa nr 9/DAG/2024, przedmiotem której było wykonanie przyłącza wodociągowego doprowadzającego do budynków Szpitala wodę pitną z wodociągu publicznego Kościelec jako rezerwowe ujęcie. Inwestycja została zrealizowana do dnia 30.11.2024r.

Łącznie w roku 2024 na SPZOZ w Kole wydano 1 decyzję płatniczą oraz 5 decyzji merytorycznych, w tym 4 decyzje przedłużające termin realizacji decyzji merytorycznych wydanych w poprzednich latach.

4.5. Ocena stanu sanitarnego podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole w 2024r. w ewidencji Oddziału Nadzoru ds. Higieny Komunalnej znajdowało się ogółem 178 podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego. Skontrolowano 61 obiektów w ramach 66 kontroli sanitarnych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba obiektów wg. ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów /ilość kontroli	Rodzaj przeprowadzonej kontroli				% skontrolowanych obiektów
				Kompleksowa	Sprawdzająca	Tematyczna	Odbiór	
1.	Przychodnie, Ośrodki, Poradnie, Ambulatoria	19	7/10	7	2	1	0	37
2.	Medyczne laboratoria diagnostyczne	5	1/1	1	0	0	0	20
3.	Zakłady rehabilitacji leczniczej	13	6/6	6	0	0	0	46
4.	Inne podmioty lecznicze	26	7/8	7	0	1	0	27
5.	Indywidualne praktyki lekarskie	4	0/0	0	0	0	0	0
6.	Indywidualne praktyki lekarzy dentystów	23	15/15	15	0	0	0	65
7.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	48	12/13	12	0	0	1	25
8.	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	7	3/3	3	0	0	0	43
9.	Grupowe praktyki lekarskie	1	1/1	1	0	0	0	100
10.	Indywidualne praktyki pielęgniarek	12	2/2	2	0	0	0	17
11.	Grupowe praktyki pielęgniarek	16	7/7	7	0	0	0	44
12.	Inne obiekty	4	0/0	0	0	0	0	0
RAZEM		178	61/66	61	2	2	1	35

Podmioty lecznicze lecznictwa otwartego w 2024r.



Wykres 4. Podmioty lecznicze lecznictwa otwartego w 2024r.

Spośród 178 podmiotów leczniczych lecznictwa otwartego skontrolowano 61 obiektów w ramach 66 kontroli sanitarnych. Wydano 2 decyzje (1 decyzję merytoryczną oraz 1 decyzję rachunkową ze kwestionowany obszar przeprowadzonej kontroli sanitarnej. W 2024r. nie nałożono mandatów karnych oraz nie kierowano wniosków o ukaranie do sądu. Jeden podmiot leczniczy oceniono jako nieprawidłowy ze względu na stan sanitarny. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole wydał decyzję merytoryczną mającą na celu poprawę stanu sanitarnego przedmiotowego obiektu.

Pozostałe skontrolowane podmioty lecznicze, w których stwierdzono nieprawidłowości zrealizowały zalecenia pokontrolne, w związku z czym zostały ocenione jako dobre.

W 2024r. w zakresie Higieny Komunalnej realizowano zadania ujęte w planie oraz prace pozaplanowe, w tym:

- Aktualizowano pliki woda Excel za poszczególne kwartały i zestawienia zbiorcze za 2024r.
- Opracowano oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla poszczególnych gmin oraz dla powiatu kolskiego;
- Opracowano oceny okresowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich wodociągów powiatu kolskiego;
- Dokonano weryfikacji punktów poboru próbek wody dla przedsiębiorstw wodociągowych sprawujących wewnętrzną kontrolę nad jakością wody;
- Sporządzano protokoły uzgodnień z przedsiębiorstwami wodociągowymi i zatwierdzono na 2024r. harmonogramy prowadzenia kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe;

- W ramach rozbudowy Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) uzupełniono w systemie dane dotyczące wodociągów znajdujących się na terenie powiatu kolskiego oraz jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Opiniowano regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gmin powiatu kolskiego.
- Opracowano dokumentację związaną z ekshumacjami (21 decyzji).
- Opracowano dokumentację dotyczącą wywozu zwłok za granicę (2 decyzje).
- Opracowano na wniosek Starostwa Powiatowego w Kole dokumentację dotyczącą sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy (17 postanowień).
- Udział w opiniowaniu obiektów wodnych, użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych (10 opinii).
- Na wniosek podmiotów przekazywano informacje gabinetom profilaktyki szkolnej i pomocy przedlekarskiej o zawartości fluorków w wodzie z poszczególnych obiektów wodnych w związku z prowadzonym programem fluoryzacji jamy ustnej.

4.6. Interwencje.

W 2024r. do PPIS w Kole wpłynęło 15 wniosków o interwencję, które dotyczyły m. in.: niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, w których świadczone były usługi noclegowe, uciążliwości zapachowej wynikającej z technologii produkcyjnej zakładu, składowania na niezamieszkałej posesji pojemników z substancjami niewiadomego pochodzenia. Wszystkie interwencje zostały rozpatrzone lub przekazane do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami do innych instytucji.

5. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W ramach działalności w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku 2024 przeprowadzono 24 kontrole, wydano 38 decyzji ustalających wysokość opłaty za wykonane czynności w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Wydano 20 postanowień dotyczących uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy lub ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

PPIS w Kole zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024r., poz. 416) rozpatrywał na bieżąco wnioski wpływające od samorządów, przedsiębiorców i mieszkańców powiatu kolskiego.

Opracowano i wydano **116** opinii sanitarnych, w tym:

- **14** opinii sanitarnych w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, w tym 2 opinie uzgadniające projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 12 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (6) i dla planów ogólnych gmin (6).
- **62** opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- **3** opinie sanitarne w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- **13** opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej,

- **16** opinii dotyczących dopuszczenia obiektów do użytkowania w trybie art. 56 Prawo Budowlane,
- **8** opinii dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i sanitarnych w obiektach usługowych.

W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko wydano **6** opinii sanitarnych dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla sporządzanych projektów zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i **6** opinii sanitarnych dla planów ogólnych Gmin. Uzgodnienia dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokonane zostały dla:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów gminy Grzegorzew – Etap VII;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wybranych terenów gminy Grzegorzew – Etap VIII;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XIII;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XIV;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów Gminy Przedecz;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów gminy Grzegorzew – Etap IX;
- Planu Ogólnego Gminy Kościelec;
- Planu Ogólnego Gminy Przedecz;
- Planu Ogólnego Gminy Osiek Mały;
- Planu Ogólnego Miasta i Gminy Dąbie;
- Planu Ogólnego Gminy Babiak,
- Planu Ogólnego Gminy Grzegorzew.

Zaopiniowano **2** projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zaopiniowane projekty wraz z prognozami oddziaływania na środowisko dotyczyły:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów gminy Grzegorzew – Etap VII;
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych terenów gminy Grzegorzew – Etap VIII.

Wydane zostały **62** opinie sanitarne co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Opinie sanitarne dotyczyły:

- budowy farm fotowoltaicznych (8),
- rozbudowy budynków inwentarskich do chowu zwierząt (6),
- budowy i przebudowy dróg o nawierzchni utwardzonej (10),
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacyjnej (30),
- budowy melioracji wodnych w rolnictwie, stawy ziemne (4),
- zabudowy przemysłowej: lakiernia samochodowa, instalacja AdBlue, przetwarzanie odpadów, przetwórstwo mięsne (4).

W omawianym okresie sprawozdawczym wydano **3** opinie sanitarne uzgadniające warunki do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach pod względem higienicznym i zdrowotnym dla planowanych przedsięwzięć. Opinie dotyczyły:

- budowy instalacji do przetwarzania odpadów – (2),
- budowy budynków inwentarskich do chowu trzody chlewnej (1).

Zaopiniowano **13** dokumentacji projektowych – projekty i plany dotyczące budowy nowych obiektów oraz adaptacji w celu dostosowania do obowiązujących wymagań sanitarnych. Opinie dotyczyły następujących grup obiektów:

- pomieszczeń dla zakładów usługowo-handlowych – (5),
- pomieszczeń na lokale gastronomiczne z pełną produkcją posiłków – (2),
- budynków do chowu zwierząt inwentarskich – (3),
- obiektów użyteczności publicznej: obiekt sportowy – (1),
- budynków mieszkalnych wielorodzinnych z usługami – (2).

Wydano **16** opinii sanitarnych w związku z odbiorami obiektów po zakończeniu budowy i zgłoszeniu zamiaru przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024r., poz. 725 ze zm.). Dotyczyły następujących grup:

- obiektów usługowo-handlowych – (4),
- obiektów produkcyjno-magazynowych – (5),
- obiektów szkolno-przedszkolnych – (3),
- placówki ochrony zdrowia – (2),
- obiekty użyteczności publicznej (hala sportowa) – (2).

Opiniowano również lokale i pomieszczenia pod kątem dostosowania do prowadzenia działalności gospodarczej. Wydano **8** opinii sanitarnych o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych po wykonanych adaptacjach i modernizacjach. Dotyczyły one m.in.:

- obiektów usługowych (gabinety kosmetyczne, fryzjerskie, tatuażu) – 7,
- lokalu poradni dietetycznej – (1).

W ramach działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2024r. sporządzono:

- **13** zawiadomień o odstąpieniu do wniesienia sprzeciwu w sprawie oceny zgodności wykonania inwestycji z projektem budowlanym na podstawie art. 122a § 1 i § 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024r., poz. 572) w związku z art. 56 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo Budowlane (Dz. U. z 2024r., poz. 725 ze zm.),
- **12** wystąpień w sprawie przedłużenia terminu wydania opinii co do potrzeby sporządzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w związku z uzupełnieniem karty informacyjnej przedsięwzięcia.
- na podstawie art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024r., poz. 572) w związku z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024r., poz. 416) przekazano wg właściwości rzeczowej do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego

Inspektora Sanitarnego 3 sprawy o uzgodnienie projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dla inwestycji pod nazwą:

- Budowa stacji bazowej telefonii komórkowej sieci Play nr KLS3062A na działce o numerze ewidencyjnym 222/1 obręb Bogusławice, gmina Babiak,
- Budowa elektroenergetycznej sieci średniego napięcia, niskiego napięcia, stacji transformatorowych, rozłączników słupowych i rozgałęźników kablowych w gminie Osiek Mały na działkach ewidencyjnych: 166/3, 166/1, 163/1, 1, 20, 1/3, 19, 22 obręb Drzewce, 214/3, 92/1, 109/1, 90/4 obręb Witowo, 223, 236, 5214/10 obręb Smólniki Osieckie, 65, 5236/8, 103, 9/2, 92/8 obręb Szarłatów, 49, 30/3, 30/4, 51, 27/3, 6/3, 85/3, 30/1, 50, 210, 7, 38, 85/4, 227, 153/3 obręb Łuczywno oraz w gminie Sompolno na działkach o nr ewid. 343 obręb Racięcice, 190, 196, 207, 271, 194, 219 obręb Koszary,
- Budowa linii 15 kV SN4-07004/04 relacji Koło Wschód – Miasto 1; budowa linii 15 kV SN4-07001/06 relacji Koło Ruchenna – Babiak; budowa linii 15 kV SN4-07004/14 relacji Koło Wschód Babiak.

6. Nadzór nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy i chemikaliami.

6.1. Zakres nadzoru. Postępowanie administracyjne.

Oddział Nadzoru ds. Higieny Pracy sprawował nadzór nad: stanem bezpieczeństwa sanitarnego i higieny pracy na stanowiskach pracy w nadzorowanych zakładach, wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów, stosowaniem prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, występowaniem czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, jak również ich stosowaniem w działalności zawodowej. Prowadzony był nadzór sanitarny nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu kosmetyków.

Kontynuowane były działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.

W roku 2024 na terenie powiatu kolskiego zewidencjonowano 355 zakładów pracy zatrudniających ogółem 10768 pracowników. Skontrolowano 119 zakładów pracy przeprowadzając 144 kontrole.

Prowadzono równocześnie szeroko zakrojoną profilaktykę zdrowotną poprzez udzielanie porad i przekazywanie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania wpływu czynników fizycznych, chemicznych, biologicznych, o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym na zdrowie pracownika. Podczas prowadzonych kontroli przeprowadzono 113 działań edukacyjno-informacyjnych.

Strukturę zatrudnienia w podmiotach gospodarczych objętych ewidencją ilustruje tabela 1.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	LICZBA ZAKŁADÓW PRACY W EWIDENCJI				Odsetek całkowitej liczby zakładów nadzorowanych przez pion Higieny Pracy w 2024r.
	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.	
do 9	176	177	193	190	53,5 %
10-49	117	121	118	126	35,5 %
50-249	33	30	30	30	8,5 %
250 i więcej	7	8	8	9	2,5 %
RAZEM	333	336	349	355	100%

Tabela 1. Struktura zatrudnienia w podmiotach gospodarczych objętych ewidencją pionu higieny pracy w latach 2020-2024 według liczby zatrudnionych.

Poza kontrolami obejmującymi ogólne warunki bezpieczeństwa sanitarnego i higieny pracy przeprowadzono:

- 130 kontroli w ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami,
- 9 kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3,
- 17 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi,
- 34 kontrole w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym oraz reprotoksycznym,
- 93 kontrole w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy,
- 1 kontrolę w ramach nadzoru nad detergentami,
- 6 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.
- 6 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych.

Z powodu stwierdzenia uchybień sanitarno-higienicznych wydano 26 decyzji merytorycznych i 25 decyzji płatniczych za kwestionowany obszar kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- w 11 zakładach brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych,
- w 6 zakładach brak rejestru czynników szkodliwych,
- w 5 zakładach brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego,
- w 4 zakładach niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- w 10 zakładach nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- w 6 zakładach w zakresie czynników biologicznych,
- w 3 zakładach w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych.

6.2.Nadzór nad warunkami środowiska pracy.

Ogółem narażonych na czynniki szkodliwe w stężeniach i natężeniach przekraczających wartości normatywne (NDS i NDN) w roku 2024 było 760 pracowników, w tym na czynniki chemiczne 37 pracowników, pyły 190 pracowników, czynniki fizyczne (hałas, drgania, mikroklimat zimny i gorący, promieniowanie optyczne) 605 pracowników.

W porównaniu z rokiem 2023 zmniejszyła się liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe, ogółem o 35 osób. Wielu pracowników ekspozowanych było na oddziaływanie kilku czynników jednocześnie.

W celu ograniczenia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe pracodawcy podejmowali działania organizacyjne i techniczne poprzez np. montowanie osłon dźwiękoizolacyjnych, wprowadzanie automatyzacji, montaż centralnych wentylacji i odciągów oraz zapewnianie pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej.

W przypadkach, gdzie nie można było wprost obniżyć stężenia czy natężenia czynnika szkodliwego ze względów technologicznych (dotyczy to głównie narażenia na hałas), poprawę uzyskano poprzez wprowadzenie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas poprzez m.in. ograniczenie czasu ekspozycji przy obsłudze maszyn i urządzeń - tzw. rotacja pracowników, zmianowość.

Wykrycie przekroczeń było możliwe poprzez intensyfikację sprawowanego nadzoru nad warunkami pracy. Nasuwa to spostrzeżenie, że w wielu zakładach pracy nie prowadzi się systematycznie – zgodnie z określoną częstotliwością – pomiarów środowiskowych. Pomiary takie prowadzone są zazwyczaj dopiero po kontrolach organów nadzoru nad warunkami pracy, co znajduje odzwierciedlenie w ilości wydanych decyzji administracyjnych o przeprowadzeniu badań środowiskowych (w 11 zakładach stwierdzono brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych).

6.3. Nadzór nad stosowaniem i wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzorem objęto 307 zakładów, w których przeprowadzono 130 kontroli.

L.p.	Rodzaj podmiotu	W ewidencji	Liczba kontroli
1.	Producent	3	3
2.	Importer	4	5
3.	Dalszy użytkowników-formulator	5	3
4.	Dystrybutor substancji chemicznych i ich mieszanin	85	24
5.	Stosujący substancje chemiczne i ich mieszaniny	210	95
	RAZEM	307	130

Tabela 2. Liczba podmiotów w ewidencji oraz przeprowadzonych kontroli w roku 2024.

Wydano 9 decyzji administracyjnych które dotyczyły:

- braku kart charakterystyki na stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny w 9 zakładach,
- braku oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem czynników chemicznych stosowanych na stanowiskach pracy w 7 zakładach,
- braku spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin w 5 zakładach.

W ramach realizowanego w 2024r. projektu REACH-EN-FORCE-12 (REF-12) dotyczącego egzekwowania zgodności importowanych substancji, mieszanin i wyrobów, przeprowadzono

2 kontrole u dwóch importerów oceniając 4 substancje. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Na terenie powiatu kolskiego objęto nadzorem 40 dystrybutorów produktów biobójczych, u których przeprowadzono 10 kontroli.

W roku 2024r. Główny Inspektor Sanitarny zlecił wzmożony nadzór:

- nad produktami stosowanymi jako środki biobójcze, tj. dezynfektantów i algicydów stosowanych do dezynfekcji i zabezpieczania basenów kąpielowych – przeprowadzono 2 kontrole, oceniając 4 produkty,
- produktów biobójczych należących do grupy produktowej grupy produktowej PT 14 i 18 stosowanych do deratyzacji i dezynsekcji pomieszczeń i zabudowań, ze szczególnym naciskiem na podmioty będące wyspecjalizowanymi dostawcami powyższych produktów (sprzedaż stacjonarna i internetowa) - przeprowadzono 2 kontrole u dystrybutorów, u których skontrolowano 4 produkty oraz 1 kontrolę w obiekcie, w którym stosują się ww. produkty w działalności zawodowej i ocenie poddano 4 produkty,
- nad produktami stosowanymi jako środki konserwujące (Kat. II gr. 8,9,10) – przeprowadzono 4 kontrole u 4 dystrybutorów, podczas których ocenie poddano 4 produkty.

W ww. tematach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad stosowaniem produktów biobójczych w działalności zawodowej przeprowadzono 7 kontroli. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na bieżąco prowadzony był monitoring udostępniania substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych za pośrednictwem stron i aukcji internetowych. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niezgodne z obowiązującymi przepisami wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych w dwóch podmiotach. Sprawy przekazano do organów inspekcji wg właściwości miejscowej do wykorzystania służbowego.

Jednym z działań podejmowanych przez PPIS w Kole były kontrole, które dotyczyły przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W związku z powyższym prowadzona jest ewidencja zakładów (11 zakładów) usytuowanych na terenie powiatu kolskiego stosujących prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, które mogą być przetworzone na środek odurzający lub substancję psychotropową albo mogą służyć do ich wytworzenia.

W w/w temacie skontrolowano 9 zakładów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.4. Czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w środowisku pracy.

W ewidencji Stacji znajduje się 76 zakładów pracy, w których występują czynniki rakotwórcze/mutagenne/reprotoksyczne. W roku sprawozdawczym ww. temacie skontrolowano 31 zakładów pracy, w których przeprowadzono 34 kontrole.

Analizując narażenie zawodowe na substancje rakotwórcze, źródła i przyczyny zagrożeń w kontrolowanych zakładach ustalono 1485 osób narażonych na czynniki rakotwórcze, w tym 148 kobiet oraz 1337 mężczyzn.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia:

- brak rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami

technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w 3 zakładach,

- brak rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w 1 zakładzie,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych (pył drewna) w 2 zakładach.

Na stanowiskach pracy w zakładach stwierdzono występowanie procesów technologicznych, w których dochodzi do uwolnienia substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym:

- prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy,
- prace związane z narażeniem na pyły drewna,
- prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla,
- prace związane z narażeniem na wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, obecne w sadzy węglowej, smołach węglowych i pakach węglowych,

oraz innych czynników zaliczanych do grona rakotwórczych:

- chromian potasu, dichromian potasu,
- siarczan kobaltu,
- benzen,
- formaldehyd,
- chlorek niklu,
- fenoloftaleina,
- substancje reprotoksyczne.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż w zakładach, w których stwierdzono występowanie czynnika rakotwórczego pracodawcy podejmują działania zmierzające do minimalizacji narażenia poprzez: stosowanie odpowiednich środków ochrony osobistej, automatyzację procesów produkcji oraz montaż odpowiednich wentylacji.

W ramach działań profilaktycznych pracownicy PPIS w Kole w trakcie kontroli udzielali porad dotyczących radonu, możliwych sposobów obniżenia poziomu średniorocznego stężenia radonu wewnątrz pomieszczeń w celu ograniczenia narażenia pracowników lub domowników. W 2024r. na terenie powiatu kolskiego wykonano pomiary stężenia radonu w jednym nadzorowanym obiekcie, które nie wykazały przekroczeń.

W 2024r. do PPIS w Kole wpłynęło 313 zgłoszeń dotyczących prac transportowych wyrobów zawierających azbest z posesji. Do PPIS w Kole w 2024r. wpłynęło 1 zgłoszenie dotyczące rozbiórki dachu z pokryciem azbestowym. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

6.5. Czynniki biologiczne.

W ewidencji Stacji zarejestrowanych jest 248 zakładów, w których na stanowiskach pracy występuje narażenie na czynniki biologiczne. Przeprowadzono 93 kontrole w 89 zakładach pod względem narażenia pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych.

W ekspozycji na szkodliwe czynniki biologiczne w skontrolowanych zakładach w 2024r. pracowało 2494 osoby (grupa II – 2494 osoby, grupa III – 766 osób).

Do grup zawodowych o największym ryzyku narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy zaliczamy:

- pracowników służby zdrowia i laboratoriów,
- pracowników rolnictwa i leśnictwa,
- pracowników zatrudnionych przy zbieraniu i przetwarzaniu odpadów i oczyszczaniu ścieków,
- pracowników zatrudnionych w zakładach produkujących żywność,
- pracowników zatrudnionych przy pracach, w których dochodzi do kontaktu ze zwierzętami lub produktami pochodzenia zwierzęcego.

Dokonano oceny warunków pracy pracowników narażonych na czynniki biologiczne biorąc pod uwagę:

- ogólne środki bezpieczeństwa - stosowanie środków dezynfekcyjnych, sterylizacja,
- techniczne środki ochrony - wentylacja, śluzy, pomieszczenia socjalno – sanitarne,
- organizacyjne środki ochrony - zbieranie oraz usuwanie odpadów z zastosowaniem bezpiecznych i oznakowanych pojemników,
- środki ochrony indywidualnej - odpowiednią odzież i obuwie robocze,
- profilaktyczną ochronę zdrowia - okresowe badania lekarskie, szczepienia,
- procedury postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 6 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, które dotyczyły:

- braku oceny ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne w 3 zakładach,
- braku szkoleń pracowników narażonych na czynniki biologiczne w 5 zakładach.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy wykonują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników na czynnik biologiczny m.in. poprzez szczepienia ochronne, stosowanie procedur i instrukcji bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, zapewnienie odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz środków do odkażania skóry i powierzchni.

6.6. Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.

W 2024r. do PPIS w Kole nie wpłynęła żadna informacja o przypadkach zatrucia środkami zastępczymi lub o innych sytuacjach mogących wskazywać na używanie środków zastępczych na terenie powiatu kolskiego. Przeprowadzono, w ramach współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole, 6 kontroli obiektów w zakresie wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, stwarzającymi zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, podczas których nie stwierdzono wprowadzania do sprzedaży produktów psychoaktywnych.

W ramach działań profilaktycznych PPIS podejmował działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym w formie pogadarek, prelekcji skierowanych do dzieci i młodzieży oraz umieszczanie informacji na stronach internetowych.

6.7. Działania w zakresie nadzoru nad kosmetykami.

W ewidencji Stacji znajdują się 1 podmiot, który jest producentem produktów kosmetycznych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w roku sprawozdawczym przeprowadzono 6 kontroli obiektów wprowadzających do obrotu produkty kosmetyczne, które dotyczyły oceny zgodności produktu kosmetycznego z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.8. Choroby zawodowe.

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, przeprowadzono 14 postępowań administracyjnych w zakresie występowania chorób zawodowych. Wydano 8 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję o braku podstaw do uznania choroby zawodowej.

Rok	Przewlekłe choroby narządu głosu Nr 15 wykazu chorób zawodowych	Uszkodzenie słuchu Nr 21 wykazu chorób zawodowych	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa Nr 26 wykazu chorób zawodowych
2021	6	1	0
2022	1	0	1
2023	4	0	0
2024	6	1	1

W roku 2024r stwierdzono wzrost chorób dotyczących przewlekłych chorób narządu głosu.

6.9. Interwencje.

W 2024r. do PPIS w Kole wpłynęło 5 interwencji, które dotyczyły: w 2 zakładach niewłaściwie przeprowadzanych prac rozbiórkowych związanych z azbestem, w 1 zakładzie warunków pracy, w 1 zakładzie niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarnych oraz w 1 zakładzie niewłaściwego gospodarowania odpadami poprodukcyjnymi. Interwencje zostały rozpatrzone terminowo, nie znalazły odzwierciedlenia w stanie faktycznym stwierdzonym podczas kontroli.

7. Stan sanitarny placówek dla dzieci i młodzieży.

7.1. Zakres nadzoru.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży nadzorem sanitarnym objęto 103 placówki stałe i 10 obiektów sezonowych, w tym:

- 8 żłobków/klubów dziecięcych,
- 24 przedszkola,
- 39 szkół podstawowych,
- 3 licea ogólnokształcące,
- 1 szkołę branżową I stopnia,
- 2 szkoły policealne,
- 11 zespołów szkół, w skład których wchodzi: 5 przedszkoli, 5 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 12 techników, 2 szkoły branżowe, 2 warsztaty szkolne, 3 szkoły specjalne, 3 internaty, 1 bursa szkolna, 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- 1 placówka kształcenia ustawicznego (centra szkolenia zawodowego),
- 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego,
- 10 pozaszkolnych placówek specjalistycznych,
- 10 obiektów sezonowych - półkolonii zimowych oraz letnich zorganizowanych w miejscu zamieszkania.

Zakres nadzoru nad warunkami pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych obejmował:

- ocenę stanu sanitarno-higienicznego budynków, pomieszczeń i otoczenia placówek,
- warunki higieniczne pomieszczeń, w tym oświetlenie, wentylację, ogrzewanie, dostępność do urządzeń higieniczno-sanitarnych,
- higienę procesów nauczania - rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych z uwzględnieniem m.in. rozpoczynania zajęć o stałej porze oraz różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia, odpoczynek w czasie trwania przerw międzylekcyjnych,
- zapewnienie miejsc na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych,
- dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych,
- warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach,
- przestrzeganie zasad stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach ze szczególnym uwzględnieniem opieki stomatologicznej,
- warunki i formy dożywiania uczniów,
- warunki wypoczynku dzieci w czasie ferii zimowych i letnich,
- ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych,
- realizację wydanych decyzji i warunków przedłużeń terminów realizacji zaleceń ujętych w decyzjach,
- ocenę przygotowania placówek do rozpoczęcia nowego roku szkolnego,
- kontrole interwencyjne oraz odbiory nowych obiektów,

- kontrole tematyczne dotyczące działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych, wad postawy, wad wzroku, wsławicy oraz zdrowego odżywiania,
- działania profilaktyczno-edukacyjne w placówkach prowadzone w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów.

7.2. Ocena stanu sanitarno-higienicznego obiektów.

Kontrole obejmowały ocenę stanu sanitarnego budynków, pomieszczeń i otoczenia placówek, realizację wydanych decyzji oraz wnioski o interwencję i odbiór nowych obiektów. Ogółem przeprowadzono **136** kontroli w 78 placówkach nauki, opieki, wychowania oraz wypoczynku i rekreacji, z których korzystało łącznie **14312** dzieci i młodzieży. W celu poprawy warunków pobytu uczniów w szkołach i innych placówkach oświatowych wydano **31 decyzji administracyjnych** (10 decyzji merytorycznych i 14 decyzji płatniczych, 6 decyzji przedłużających terminy realizacji obowiązujących decyzji, 1 decyzję zatwierdzającą). Decyzje merytoryczne dotyczyły:

- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego: powierzchni ścian, sufitów i podłóg w salach zajęć, w sanitariatach, na korytarzach szkół, czytelnicy w bibliotece, w salach rekreacyjno-zastępczych, elementów wyposażenia placów zabaw oraz boisk szkolnych,
- zapewnienia ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem w salach zajęć,
- zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania,
- zapewnienia w placówce pomieszczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami,
- zapewnienia właściwej wentylacji w salach zajęć,
- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-higienicznego wyeksploatowanych mebli w pokojach mieszkalnych w internacie,
- zabezpieczenia szlaku komunikacyjnego przed bezpośrednim wejściem dzieci na drogę dojazdową,
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w 5 placówkach.

7.3. Ocena warunków do utrzymania higieny.

Wszystkie skontrolowane placówki są podłączone do wodociągu miejskiego lub gminnego. Żadna placówka nie korzysta z własnego ujęcia wody. W zakresie gospodarki ściekowej podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej miejskiej/gminnej posiadają 54 placówki (69,2% placówek skontrolowanych). W pozostałych 24 skontrolowanych obiektach stwierdzono brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej gminnej/miejskiej, natomiast z 17 placówek nieczystości płynne odprowadzane są do bezodpływowych zbiorników (szamba), natomiast 7 placówek posiada własne oczyszczalnie ścieków. Wszystkie nadzorowane placówki posiadają ustępy wewnętrzne skanalizowane.

W 2 placówkach przedszkolnych nie zapewniono zgodnego z przepisami zachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych (2,5% skontrolowanych obiektów), określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022r. poz. 1225 ze zm.) tj. zbyt mała liczba urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby

dzieci/uczniów. W zakresie dostępności do urządzeń sanitarnych stan uległ poprawie w wyniku realizacji zarządzeń decyzji PPIS - przeprowadzenia generalnego remontu i wydzielania nowych pomieszczeń sanitarnych w jednej placówce (SP Drzewce).

Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej zapewniło 70 placówek na 78 skontrolowanych (89,7% skontrolowanych obiektów). W roku sprawozdawczym w 8 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny (1 przedszkole, 5 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół) - wydane zostały decyzje administracyjne oraz zalecenia pokontrolne.

We wszystkich nadzorowanych placówkach oświatowo-wychowawczych zapewniono właściwe wyposażenie w środki higieny osobistej (papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, suszarki elektryczne), zapewniony był stały dopływ ciepłej wody przy każdej umywalce. W ramach nadal obowiązujących procedur dla bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie placówek we wszystkich skontrolowanych placówkach zapewniono i stosowano właściwe środki do dezynfekcji powierzchni pomieszczeń, sprzętu oraz zabawek.

Roczna ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania nie wykazała znaczących zaniedbań w powyższym zakresie.

7.4.Ocena dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów.

W 2024r. dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów w 20 placówkach (przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół), w 131 oddziałach – sprawdzono 2204 stanowiska pracy ucznia (6612 oznaczeń). Podczas kontroli przeprowadzono ocenę poprawności rozmieszczenia dzieci i uczniów w ławkach i stolikach, zgodnie z obowiązującymi normami. W 5 placówkach (1 przedszkole, 1 szkoła podstawowa, 3 zespoły szkół) stwierdzono nieprawidłowości w 22 oddziałach u 272 uczniów. W trakcie pomiarów mierzono wysokość podkolanową i wysokość dziecka, wysokość płyty roboczej stolika oraz wysokość siedziska. Nieprawidłowości dotyczyły niewłaściwego oznakowania mebli szkolnych, zestawienia mebli szkolnych oraz niedostosowania mebli do wzrostu uczniów. Wydano zalecenia pokontrolne w placówkach, w których stwierdzono nieprawidłowości. W trakcie kontroli przeprowadzono szereg działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do dyrektorów placówek, nauczycieli oraz uczniów/dzieci. Analiza wyników pomiarów wykazała, iż głównymi przyczynami niedostosowania mebli do warunków antropometrycznych dzieci/uczniów jest wyposażenie sal zajęć w jeden rozmiar mebli - brak zróżnicowania rozmiarów mebli szkolnych w salach oraz brak świadomości u nauczycieli/dyrektorów oraz uczniów, jaki wpływ na kształtowanie prawidłowej postawy ciała ma ergonomia stanowiska pracy. W ramach realizacji zaleceń pokontrolnych dyrektorzy placówek, w których stwierdzono nieprawidłowości, podjęli szereg działań w celu dostosowania mebli do wzrostu uczniów (w 1 szkole zakupiono dodatkowe meble szkolne z możliwością regulacji wysokości, w 1 przedszkolu zakupiono nowe meble przedszkolne, w 1 przedszkolu oznakowano meble przedszkolne zgodnie z ich rozmiarem oraz zakupiono miarę z tabelą norm mebli szkolnych/przedszkolnych, w 1 szkole ponadpodstawowej zakupiono dodatkowy rozmiar krzeseł i stolików tak, aby w każdej klasie zróżnicować meble do 2 rozmiarów. We wszystkich placówkach, w których stwierdzono nieprawidłowości oznakowano i prawidłowo zestawiono meble szkolne, przeprowadzono ponownie pomiary wzrostu uczniów/przedszkolaków, dostosowano rozmiar mebli do wzrostu uczniów/przedszkolaków.

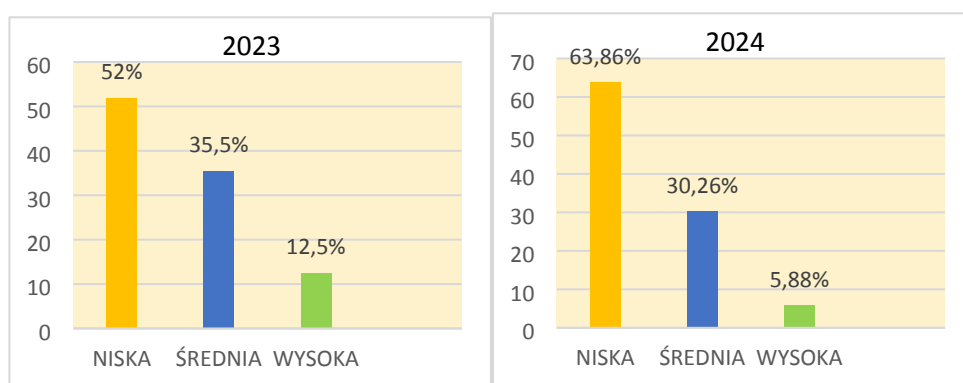
W pozostałych placówkach meble utrzymane były w dobrym stanie technicznym, oznakowane, prawidłowo zestawione i dostosowane do wzrostu uczniów. W placówkach przynajmniej raz w roku pielęgniarka lub wychowawca dokonuje pomiaru wzrostu dzieci/uczniów, na podstawie którego dostosowuje się meble do warunków antropometrycznych uczniów. Uczniowie znają oznakowanie stolików i krzesełek, z których powinni korzystać. Kontrole sanitarne wykazały, że dyrektorzy placówek, w miarę pozyskiwanych środków finansowych sukcesywnie wyeksploatowane meble wymieniają na nowe (informacje zawarte w protokołach kontroli). Obserwuje się kontynuowanie działań w zakresie ergonomii w placówkach.

7.5. Inne pomiary fizyczne.

W ramach działań kontrolnych, w placówkach oświatowych wykonywana była również ocena mikroklimatu (pomiary temperatury w pomieszczeniach), ocena powierzchni/wysokości pomieszczeń, ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki, ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie zapewnienia ciepłej wody.

W roku sprawozdawczym w 11 szkołach podstawowych (SP Budki Nowe, SP Sokołowo, SP Bylice, SP Barłogi, SP Trzęsniew, SP Bierzwienna Długa, SP Karszew, SP Kiełczew, SP Wółka Czepowa, SP Korzecznik, SP Łubianka) dokonano pomiaru obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Łącznie objętych badaniem było 783 uczniów. W wyniku analizy przeprowadzonych pomiarów stwierdzono:

- w niskiej normie, tj. waga tornistra wyniosła poniżej 10% wagi ucznia, mieści się 500 uczniów (tj. 63,86 % badanych),
- w średniej normie, tj. waga tornistra wyniosła 10% - 15% wagi ucznia średnia mieści się 237 uczniów (tj. 30,26% badanych),
- w wysokiej normie, tj. waga tornistra wyniosła powyżej 15% wagi ucznia, mieści się 46 uczniów (tj. 5,88% badanych).



Wykres 1. Analiza obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych 2023 i 2024 roku

W roku sprawozdawczym obserwuje się znaczne zmniejszenie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych (2023r. w wysokiej normie mieściło się 12,44% badanych uczniów, w 2024r. 5,88%). W każdej skontrolowanej w 2024r. placówce pojawiały się nieznaczne, pojedyncze przypadki przekroczenia wagi plecaków szkolnych. W wyniku prowadzonych przez PPIS w Kole działań informacyjno-edukacyjnych w placówkach zwiększyła się

świadomość nauczycieli oraz dyrektorów na to jaki wpływ na kształtowanie prawidłowej postawy ciała ma waga tornistrów szkolnych. Placówki w wyniku zaleceń pokontrolnych podejmują liczne działania w celu zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem tornistrów tj. zakup dodatkowych podręczników, szafek indywidualnych dla uczniów, organizowanie pogadek skierowanych do uczniów. Ponadto obserwuje się, iż w licznych placówkach uczniowie z powodu braku prac domowych nie zabierają podręczników do domu.

Pracownicy PSSE w Kole podczas dokonywania pomiarów przeprowadzili w każdej kontrolowanej szkole szereg działań o charakterze edukacyjno - informacyjnym w formie rozmów indywidualnych oraz pogadek z uczniami w zakresie prawidłowego pakowania i noszenia tornistrów, prawidłowej postawy ciała, aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Uczniowie w trakcie pomiarów otrzymywali ulotkę informacyjną z zapisem wagi swojego plecaka i zaleceniami dotyczącymi tornistrów szkolnych.

Ogółem wykonano **9694** oznaczeń fizycznych. Wykonane pomiary przedstawiono w poniższej tabeli:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Badania ogółem</i>	<i>Oznaczenia fizyczne</i>	<i>Liczba stwierdzonych niezgodności</i>
Ocena dostosowania mebli do zasad ergonomii	2204	6612	272
Ocena mikroklimatu (pomiary temperatury)	40	40	0
Ocena powierzchni i wysokości pomieszczeń (pomiary powierzchni: długości, szerokości i wysokości)	170	510	0
Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie zapewnienia ciepłej wody	130	130	0
Ocena prawidłowości usytuowania pojemników na odpady względem budynku placówki	53	53	0
Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych	783	2349	46
<i>Razem</i>	3380	9694	318

7.6. Ocena higieniczna tygodniowych rozkładów zajęć.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania przeprowadzono ocenę higieniczną tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Prawidłowość rozkładów zajęć analizowano dla 146 oddziałów w 15 placówkach, w tym 11

szkołach podstawowych i 4 zespołach szkół. Podczas oceny zwrócono uwagę głównie czy zajęcia rozpoczynały się o stałej porze i różnica pomiędzy dniami nie była większa niż 1 godzina oraz czy różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie była większa od 1 godziny. Stwierdzono nieprawidłowości w 1 szkole podstawowej w 4 oddziałach w zakresie różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia większej od 1 godziny. W pozostałych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Uwzględniano różnorodność zajęć w danym dniu, niełączenia w kilkugodzinowe bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

Jednocześnie zwracano uwagę na fakt, że prawidłowo skonstruowany plan lekcji musi uwzględniać potrzebę wypoczynku między lekcjami. Czas trwania przerwy międzylekcyjnej we wszystkich kontrolowanych placówkach, umożliwiał uczniom krótki odpoczynek. W 23 szkołach podstawowych oraz w 7 zespołach szkół i 1 szkole branżowej w planach zajęć uwzględniono przerwy 10 minutowe i przynajmniej jedną przerwę dłuższą, która między innymi umożliwia uczniom spożycie posiłku. Natomiast plany zajęć 9 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącego oraz 4 zespołów szkół zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale uwzględniają co najmniej jedną przerwę 15-20 minutową. Długość przerw międzylekcyjnych ustalana była przez dyrektorów po zasięgnięciu opinii rady rodziców oraz samorządu uczniowskiego. Wszystkie skontrolowane placówki umożliwiały uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu. Przerwy 5 minutowe zdarzają się, szczególnie przed ostatnimi godzinami lekcyjnymi - związane jest to z czasem odwozów uczniów.

Roczna ocena rozkładu zajęć oraz organizacji czasu pobytu w szkole w nadzorowanych placówkach oświatowych nie wykazuje znaczących zaniedbań.

7.7. Ocena warunków realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach.

We wszystkich skontrolowanych szkołach uczniowie objęci byli opieką medyczną przez pielęgniarkę szkolną. Z gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej do dyspozycji jednej szkoły korzystali uczniowie 8 placówek. Stan sanitarny i techniczny bez zastrzeżeń. W 39 placówkach pielęgniarki sprawowały opiekę w pomieszczeniach zastępczych. Infrastruktura do prowadzenia profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach ulega stopniowej poprawie lecz nadal wymaga uwagi. W 2024 roku wydano 2 decyzje merytoryczne dotyczące zapewnienia w szkole pomieszczenia profilaktycznej opieki zdrowotnej spełniającego wymagania sanitarno-higieniczne (SP Górki, SP Kiełczew). W wyniku prowadzonych działań edukacyjnych Dyrektorzy 45 skontrolowanych Szkół podpisali umowy w zakresie opieki stomatologicznej dla uczniów, prowadzonej poza terenem szkoły, finansowanej przez NFZ. W szkołach nie występuje forma opieki stomatologicznej usytuowana na terenie placówki.

7.8. Interwencje.

W bieżącym roku sprawozdawczym rozpatrzono 3 interwencje dotyczące problemu wszawicy w placówkach. Przeprowadzono postępowania wyjaśniające, które potwierdziły zaistniały problem. Zobowiązano Dyrektorów placówek do podjęcia działań ww. zakresie oraz przekazano materiały informacyjne dotyczące wszawicy. Dyrektorzy placówek przesłali

informacje z przeprowadzonych działań prowadzących do rozwiązaniu problemu.

W 18 placówkach prowadzona była edukacja zdrowotna w zakresie zapobiegania wszawicy. W listopadzie za pośrednictwem organu prowadzącego - Urzędów Miast/Gmin przesłano do wszystkich placówek oświatowych aktualne informacje dotyczące wszawicy - ulotki, broszury, plakat do wykorzystania. W 1 placówce odbyło się spotkanie z rodzicami w temacie zapobiegania wszawicy.

W bieżącym roku sprawozdawczym koordynowano nowy **program szczepień HPV** w szkołach. Na terenie szkół podstawowych prowadzone były liczne spotkania pracowników PSSE o charakterze informacyjno – edukacyjnym z rodzicami uczniów, koordynatorami szkolnymi oraz dyrektorami szkół. Do programu zgłosiło się 17 szkół, co stanowi 39% szkół podstawowych na terenie powiatu kolskiego. Na dzień 31.12.2024r. do szczepień rodzice zgłosili 291 uczniów.

7.9. Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzór w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin obejmował między innymi: sposób przechowywania, właściwe oznakowanie, posiadanie kart charakterystyki, aktualny wykaz substancji chemicznych i ich mieszanin, wyposażenie w środki ochrony indywidualnej i do udzielania pierwszej pomocy. Skontrolowano 8 placówek (6 szkół podstawowych, 2 zespoły szkół), które posiadały substancje chemiczne i ich mieszaniny. W 2 placówkach (szkoła podstawowa, zespół szkół) stwierdzono brak wymaganych kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin, w 1 placówce (szkoła podstawowa) stwierdzono brak właściwego oznakowania miejsca przechowywania. Wydano zalecenia pokontrolne. W pozostałych placówkach nieprawidłowości nie stwierdzono.

7.10. Ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W 2024 roku nastąpiła poprawa w zakresie warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej w Dobrowie - malowanie sali rekreacyjno-zastępczej, w Szkole Podstawowej w Przedczu - otwarcie należącej do Gminy Przedecz Hali Widowiskowo-Sportowej usytuowanej przy Szkole, w Szkole Podstawowej w Kiełczewie Smużnym Pierwszym - otwarcie należącego do Gminy Koło Boiska wielofunkcyjnego wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji usytuowanego przy Szkole.

W wielu placówkach uczniowie mają możliwość korzystania z innych form wychowania fizycznego np. basenu, boiska/stadionu sportowego, hali sportowej, siłowni. Placówki te mają możliwość korzystania z obiektów sportowych należących do organów samorządowych, ponieważ obiekty te usytuowane są w pobliżu lub na terenie szkolnym, w tym:

- z hal sportowych - **6 placówek** (Szkola Podstawowa Nr 1 w Kole, Szkoła Podstawowa w Dąbiu, Szkoła Podstawowa w Wólce Czepowej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kościelcu, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grzegorzewie, Szkoła Podstawowa w Przedczu),
- z sali gimnastycznej - **1 placówka** (Szkola Podstawowa w Wólce Czepowej)
- z Pływalni Miejskiej w Kole w ramach zajęć wychowania fizycznego - **4 placówki** (Szkola Podstawowa Nr 2 w Kole, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kole, Szkoła Podstawowa Nr 4 w Kole, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kole).

- z boisk sportowych/stadionu - **10 placówek** (Szkoła Podstawowa w Dąbiu, Szkoła Podstawowa w Powierciu, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kole, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kole, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grzegorzewie, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Kościelcu, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Kole, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Kłodawie, Szkoła Podstawowa w Budkach Nowych, Szkoła Podstawowa w Kielczewie).

W celu poprawy warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego została wydana **1 decyzja merytoryczna**: decyzja merytoryczna w zakresie doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitu w sali rekreacyjnej. Decyzja została wykonana.

Ze względu na niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 3 placówkach prowadzone są zajęcia w salach zajęć lub na korytarzach (Szkoła Podstawowa w Wólce Czepowej, Szkoła Podstawowa w Bierzwiennej Długiej, Szkoła Podstawowa w Karszewie).

7.11. Ocena prowadzenia dożywiania uczniów w placówkach.

W 2024r. w placówkach szkolnych prowadzone były różne formy dożywiania uczniów. Wydawanie ciepłych posiłków zapewniło 40 placówek, w tym obiady dwudaniowe wydawane były w 31 szkołach, z których korzystało 2646 uczniów, a obiady jednodaniowe w 9 szkołach dla 270 uczniów. Ogółem z ciepłych posiłków korzystało łącznie 2916 dzieci i młodzieży. Dla 158 uczniów prowadzone dożywianie dofinansowane było przez Miejskie lub Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.

W roku sprawozdawczym w 12 placówkach przygotowywane były posiłki na miejscu- w stołówkach szkolnych. W pozostałych skontrolowanych 28 placówkach dożywianie prowadzono w formie posiłków dostarczanych przez zewnętrzne firmy cateringowe.

W 8 placówkach organizowane były śniadania szkolne, z których korzystało 706 uczniów. Podawanie napoju przygotowywanego w 32 szkołach dla 3934 uczniów.

Dodatkowo w 21 szkołach podstawowych realizowany był „Program dla Szkół” w ramach którego dla uczniów klas I-V wydawane było mleko lub przetwory mleczne (jogurty, mleko, kefiry) oraz owoce i warzywa. Z programu korzystało 1932 uczniów. W 3 skontrolowanych szkołach zorganizowano sklepiki szkolne, a w 8 usytuowano automaty z żywnością. Wszystkie spełniały wymagania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W 3 szkołach ponadpodstawowych usytuowane są punkty małej gastronomii (agent) oraz 1 sklepik (agent) w szkole podstawowej, znajdujące się pod nadzorem PPIS w Kole.

W 3 skontrolowanych placówkach (ZSP w Kościelcu, ZSP w Kole, SP Dobrów) znajdują się fontanny z wodą do picia i dystrybutory podłączone do wody wodociągowej, zgodnie z wytycznymi Państwowego Zakładu Higieny - „Zasady udostępniania wody wodociągowej dzieciom w placówkach szkolno-wychowawczych - bezpieczne formy i zalecenia higieniczno-sanitarne.” przedłożono wyniki z badań mikrobiologicznych wody - wyniki niekwestionowane.

7.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W 2024 roku w elektronicznej bazie wypoczynku na terenie powiatu kolskiego, zgodnie z wykazem zgłoszono i zarejestrowano do Kuratorium Oświaty 4 turnusy wypoczynku zimowego oraz 10 turnusów wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży.

Podczas trwania wypoczynku zimowego przeprowadzono 5 kontroli turnusów wypoczynku zimowego (4 przeprowadzone przez ON-HD oraz 1 kontrola przeprowadzona przez ON-HŻ), na których wypoczywało łącznie 100 uczestników. Podczas trwania wypoczynku letniego przeprowadzono 10 kontroli turnusów (6 przeprowadzonych przez ON-HD oraz 4 kontrole przeprowadzone przez ON-HŻ), na których wypoczywało ogółem 111 uczestników. W wypoczynku letnim i zimowym nie odnotowano tzw. placówek „dzikich”. Oceniano stan sanitarny placówek i warunki do utrzymania higieny osobistej uczestników - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zwiększyła się liczba uczestników wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w porównaniu z poprzednim rokiem (153 uczestników w 2023r., 211 uczestników w 2024r.).

Placówki były przygotowane prawidłowo, zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku zimowego i letniego. Oferowały dla uczestników różnorodny program. We wszystkich placówkach wypoczynku była zapewniona opieka zdrowotna. Nie odnotowano przypadków zachorowań, urazów, wypadków oraz zatruc pokarmowych uczestników wypoczynku. Stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, obiektów sportowych i miejsc wyznaczonych do spożycia posiłków nie budził zastrzeżeń.

W trakcie wypoczynku zimowego na 1 turnusie było zapewnione dożywianie w formie obiadów dostarczanych przez firmę cateringową. W trakcie wypoczynku letniego na 1 turnusie prowadzone było żywienie uczestników w formie obiadów jednodaniowych przygotowywanych na stołówce szkolnej, na 2 turnusach zapewniono obiady jednodaniowe, dostarczane przez firmę cateringową, na 1 turnusie prowadzone żywienie w formie 3 posiłków (śniadanie, obiad, podwieczorek) - obiad dostarczany przez firmę cateringową, natomiast śniadanie i podwieczorek przygotowywane na miejscu. W pozostałych placówkach kanapki i napoje były przynoszone przez uczestników wypoczynku w miejscu zamieszkania we własnym zakresie.

8. Działania prowadzone w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Podstawowe kierunki działań w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa lokalnego. Działania dotyczą w szczególności promowania zdrowego stylu życia oraz realizacji programów polityki zdrowotnej państwa. Prowadzone w formie prelekcji, szkoleń, warsztatów, pogadanek, indywidualnych rozmów, ogłaszania konkursów, udostępniania stoisk edukacyjnych.

Działania kontrolne – wizytacje na terenie powiatu kolskiego obejmowały ocenę wdrażania programów edukacyjnych w przedszkolach i szkołach podstawowych,

Zgodnie z planem na rok 2024 inicjowano, koordynowano oraz podejmowano działania dotyczące następujących zagadnień:

- profilaktyki tytoniowej,

- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki innych chorób zakaźnych i pasożytniczych,
- profilaktyki uzależnień od narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych,
- propagowania szczepień ochronnych,
- promowania zdrowego stylu życia, w tym racjonalnego odżywiania i aktywności fizycznej oraz rolnictwa ekologicznego,
- Bezpieczeństwa żywności w celu zapobiegania zatruciom pokarmowym.

Na terenie powiatu kolskiego realizowane były programy edukacyjne o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim.



Promocja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia to ważna tematyka, która jest rozwijana w szkołach podstawowych dzięki realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Trzymaj Formę!**” współorganizowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia.

Celem programu "Trzymaj Formę!" jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki, umożliwiając uczniom poszukiwanie i realizowanie własnych pomysłów prozdrowotnych bezpośrednio wpływających na jego skuteczność.

Do realizacji ww. programu w powiecie kolskim przystąpiły 32 placówki, co stanowi 80% wszystkich szkół podstawowych z terenu naszego powiatu.

Promując aktywność fizyczną i model zdrowego odżywiania Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kole w ciągu całego roku prowadziła liczne spotkania edukacyjne z mieszkańcami naszego powiatu – zarówno dziećmi w przedszkolach, uczniami szkół podstawowych, pracownikami zakładów pracy, a także seniorami, którzy starali się systematyzować swoją dotychczasową wiedzę o zdrowym stylu życia, by móc bardziej aktywnie dbać o zdrowie i zapobiegać chorobom.



Profilaktyka palenia tytoniu skupiała się szczególnie na podejmowaniu szeregu działań, których realizacja zmierzała do ograniczenia rozpowszechniania i zapobiegania palenia tytoniu (papierosów i e-papierosów) przez dzieci i młodzież poprzez realizację programów edukacyjnych propagujących modę na niepalenie.

W placówkach oświatowych (szkołach podstawowych) naszego powiatu realizowane są antytytoniowe programy edukacyjne:



„Bieg po zdrowie” to program mający na celu zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów klas IV na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program realizowało 27 szkół podstawowych, czyli 68% tego typu

placówek.



„Czyste powietrze wokół nas” program skierowany do dzieci 5 i 6 - letnich, mający na celu zwiększenie umiejętności w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowany był w 12 szkołach podstawowych i 11 przedszkolach.



Skąd się biorą produkty ekologiczne.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponieważ okres przedszkolny to niezmiernie ważny etap kształtowania się postaw determinujących aktualne i przyszłe zachowania dotyczące zdrowia, dlatego tak istotne jest edukowanie dzieci w zakresie prawidłowego żywienia już od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest ten program, to dzieci w wieku 5-6 lat.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Główne założenia programu:

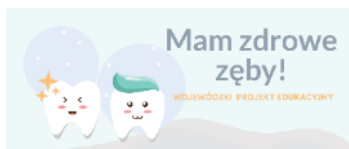
- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W realizacji Programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” na terenie powiatu kolskiego wzięło udział 11 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych oraz 11 przedszkoli.



„Mamo, tato - co Wy na to?”

Program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy na to?” skierowany jest do dzieci 5-6 letnich, ich rodziców i opiekunów. Celem Programu jest zwrócenie uwagi osób dorosłych zaangażowanych w opiekę nad dziećmi - przede wszystkim rodziców - na specyfikę rozwoju dzieci, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Podniesienie poziomu wiedzy osób dorosłych na temat wybranych elementów rozwoju dzieci 5-6 letnich, uwrażliwia na potrzeby „małego” człowieka, pomaga w budowaniu relacji pełnych wzajemnego szacunku i poczucia bezpieczeństwa oraz pozwala uświadomić rodzicom jak wielką rolę odgrywają w rozwoju własnego dziecka. Do realizacji programu na terenie powiatu kolskiego przystąpiło 10 oddziałów przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach podstawowych oraz 10 placówek przedszkolnych.



Wojewódzki **projekt edukacyjny pt.: „Mam zdrowe zęby!”** jest skierowany do dzieci w wieku wczesnoszkolnym 5-6 letnich i uczniów z klas I-III. Celem projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej. Realizując założenia projektu chcemy zwiększać świadomość dzieci dotyczącą konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów oraz utrzymywać wiedzę na temat podstawowych zasad profilaktyki próchnicy. W minionym 2024 roku realizując I edycję projektu, wzięło w nim udział 19 placówek. Spotkania edukacyjne dla dzieci z instruktażem prawidłowego mycia zębów były prowadzone w placówkach oraz podczas akcji profilaktycznych i imprez plenerowych na terenie powiatu kolskiego.

W ramach tego projektu we współpracy z WSSE w Poznaniu i Kuratorium Oświaty w Poznaniu ogłoszony został konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Zadanie konkursowe polegało na wykonaniu pracy plastycznej w formacie A4 „Mój zębowy niezbędnik” przy użyciu dowolnej techniki płaskiej: rysunek, malarstwo, wydzieranka, wycinanka, wyklejanka itp. Konkurs przebiegał w trzech etapach: szkolnym, powiatowym i wojewódzkim.

Konkurs przebiegał w trzech etapach: szkolnym, powiatowym i wojewódzkim. Łącznie prace plastyczne wykonało **7524 uczniów z 476 szkół podstawowych z woj. wielkopolskiego**. Na etap powiatowy wpłynęło 1276 prac. Nadesłane prace były bardzo ciekawe, twórcze i zaskakujące pod względem wykorzystanych technik plastycznych.

Z terenu naszego powiatu w konkursie na etapie szkolnym wzięło udział 20 szkół podstawowych (211 uczniów), z których do etapu powiatowego nadesłano 43 prace.

Powiatowa komisja konkursowa wyłoniła i nagrodziła 3 prace:

1 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Wolce Czepowej - Lenę Kujawę

2 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Szkoły Podstawowej w Dębach Szlacheckich - Lilianę Adamek

3 MIEJSCE - zajęła praca wykonana przez uczennicę Szkoły Podstawowej w im. Władysława Umińskiego w Przedczu – Natalię Szczęsną .

Zwycięską pracę przekazano do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu i wzięła udział w wojewódzkim etapie konkursu.

Na uwagę zasługuje fakt, że nadesłane prace były bardzo ciekawe, twórcze i zaskakujące pod względem wykorzystanych technik plastycznych.



„ARS, czyli jak dbać o miłość?” – ten program profilaktyczny był realizowany w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych. Skierowany głównie do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców.

Wyjątkowość tego programu polega na nowoczesnym podejściu do profilaktyki uzależnień, gdyż skupiano się na wartościach uznawanych przez młodych ludzi za ważne, takich jak miłość, rodzina, bezpieczeństwo i o tym jak nadużywanie tych substancji może negatywnie wpływać na te wartości. Program realizowany był w kontekście macierzyństwa i ojcostwa, gdyż nieprawidłowe zachowania idące w tym kierunku mogą być bardzo szkodliwe i w znacznym stopniu wpływać na dalsze funkcjonowanie i życie.

Celem ww. programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program ma wzbudzić u młodzieży refleksję nad ważnymi dla nich wartościami. Jego oryginalnym założeniem jest odwołanie się do najbardziej cenionej wartości w życiu ludzkim jaką jest miłość, a mniej do dotychczas stosowanych motywów w rodzaju zdrowia jako takiego lub wolności jako takiej. Zdrowie i wolność są tu rozumiane jako elementy sprzyjające odpowiedzialnej miłości oraz zdrowiu i prawidłowemu rozwojowi kolejnego pokolenia.

Program realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych (ZSEA w Kole, PL Sztuk Plastycznych w Kościelcu, ZSOiT w Kłodawie, ZSCKR w Powierciu, ZSCKU w Kościelcu).



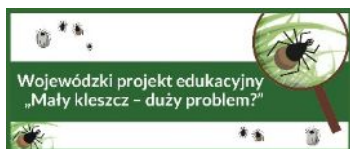
Wybierz życie – pierwszy krok – to program edukacyjny poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy skierowany głównie do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Jego głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna), motywowanie młodych kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym oraz dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne (im wcześniej zaczniesz się leczyć, tym łatwiejsza będzie kuracja).

Program edukacyjny „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” był realizowany w szkołach ponadpodstawowych, w ramach ścieżki edukacyjnej (między-przedmiotowej) – edukacja prozdrowotna oraz w trakcie lekcji przedmiotowych, takich jak biologia, wychowanie do życia w rodzinie i w czasie innych zajęć np. godziny wychowawczej. Nauczyciele mogli włączać treści programowe do swoich lekcji. Program był realizowany we wszystkich szkołach ponadpodstawowych powiatu kolskiego.



„Znamie! Znam je?” – to krajowy program edukacyjny skierowany w szczególności do uczniów szkół ponadpodstawowych. Jego celem jest zwiększenie świadomości młodzieży na temat czerniaka, zachęcenie do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przed czerniakiem. **Czerniak jest nowotworem złośliwym skóry**, który powoduje, że skóra ciemnieje przy kontakcie z promieniowaniem ultrafioletowym. Czerniaki najczęściej pojawiają się na skórze, ale także w obrębie ust, nosa oraz gałki ocznej. Charakteryzuje się bardzo szybkim i agresywnym wzrostem oraz wczesnymi i licznymi przerzutami. Dzięki zajęciom edukacyjnym uczniowie nabędą umiejętności rozpoznania czerniaka, nauczą się regularnego samobadania skóry, poznają czynniki podnoszące ryzyko zachorowania na czerniaka, a stosując zasady ochrony przed czerniakiem, uchronią się przed zachorowaniem na nowotwór skóry. Program był realizowany we wszystkich szkołach ponadpodstawowych powiatu kolskiego.



„Mały kleszcz-duży problem”

Projekt informacyjno-edukacyjny, który powstał ze względu na gwałtowny wzrost liczebności kleszczy oraz zwiększenia się obszarów ich występowania. Ma na celu poprawienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat kleszczy, związanych z nimi zagrożeń oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Informacje dotyczące etapów rozwoju kleszczy, miejsc ich żerowania, ukąszeń, wiadomości dotyczące sposobów postępowania po ukąszeniu przez kleszcza, a także profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych były przekazywane drogą elektroniczną za pośrednictwem strony internetowej PSSE Koło oraz Facebooka, a także podczas szkoleń przeprowadzanych w okresie wiosenno-letnim, na akcjach profilaktycznych oraz okazjonalnych festynach, które odbywały się na terenie powiatu kolskiego z udziałem dziećmi, młodzieży i dorosłych.

Podczas realizacji ww. projektu podejmowano współpracę z : Komendą Powiatową Policji w Kole, WOPR Oddz. Koło, PCK Oddz. Koło, Komendą Powiatową Straży Pożarnej w Kole i w Koninie, OSP Brdów oraz Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu.



Profilaktyka Raka Piersi.

Wzorem lat wcześniejszych PSSE w Kole kontynuowała działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki nowotworów piersi. Inspekcja Sanitarna Województwa Wielkopolskiego aktywnie realizuje projekt edukacyjny dotyczący profilaktyki raka piersi pt.: „Co kryją Twoje piersi?”. Celem projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców woj. wielkopolskiego poprzez: dostarczenie wiedzy na temat profilaktyki raka piersi (prewencji oraz badań przesiewowych), dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących w/w badania na terenie woj. wielkopolskiego, wzbudzenie i poprawa motywacji kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym oraz uświadomienie zagrożenia jakie niesie zachorowanie na raka piersi.

Szkolenia przeprowadzano dla młodzieży w szkołach średnich, szkolenia dla mieszkańców powiatu - w siedzibie Starosty Kolskiego, KGW w Drzewcach, pracowników SP nr 1 w Kłodawie, dla zainteresowanych mieszkańców gminy Przedecz oraz pracowników Firmy GEBEBERIT. W kwietniu w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia PSSE w Kole zorganizowała działania profilaktyczne pt. Kolski Tydzień Zdrowia, w których jeden dzień poświęcono na działania profilaktyczne dotyczące profilaktyki nowotworów piersi. W październiku wraz ze Starostwem Kolskim zorganizowano Kolski Marsz Życia, przypominając kobietom i zachęcając mieszkanki Koła i okolicznych miejscowości do badania się, dzięki czemu będą mogły zapobiec rozwojowi nowotworów piersi. Po Marszu w siedzibie Starostwa odbyło się szkolenie wraz z warsztatami samobadania piersi. Podczas ogólnodostępnego szkolenia wykorzystano modele fantomów piersi do nauki technik i zasad prawidłowego samobadania piersi.

Ponadto uczestnicząc w Dniu Kobiet zorganizowanym przez Starostę oraz w Białych Sobotach zorganizowanych przez Szpital Powiatowy ZOZ w Kole, przekazywano kobietom wiedzę teoretyczną dotyczącą profilaktyki nowotworów piersi i techniczną dotyczącą metod samobadania piersi, dzięki którym istnieje szybsza możliwość wykrycia ewentualnych zmian pojawiających się w piersiach.

Ważnym podkreślenia jest fakt, że profilaktyka nowotworów piersi była także włączona do

działań informacyjno-edukacyjnych realizowanych podczas 9 festynów, w których aktywnie uczestniczyliśmy.

Działania profilaktyczne dotyczące profilaktyki nowotworów piersi są na stałe wpisane do działań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole i będą kontynuowane w kolejnych latach.



Profilaktyka HIV/AIDS

Działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzone były w oparciu o Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Głównym celem programu było dalsze podnoszenie poziomu wiedzy, zmniejszenie liczby zakażeń HIV na drodze ryzykownych zachowań, a także podniesienie poziomu akceptacji i tolerancji dla osób żyjących z HIV i chorych na AIDS.

W siedzibie PSSE przeprowadzono kolejne szkolenie dla przedstawicieli młodzieży pt. „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia- kontra HIV”. Uczniowie zostali zapoznani z najnowszą wiedzą dotyczącą HIV/AIDS, metodami zapobiegania, leczenia, a także aspektami etycznymi i prawnymi zachowania się w stosunku do osób zakażonych/chorych na HIV/AIDS. Uczniowie jako liderzy, zgodnie z założeniami projektu, mieli za zadanie dzielić się zdobytą wiedzą z kolegami i koleżankami podczas spotkań towarzyskich.

W ramach realizacji profilaktyki HIV/AIDS, podjęto także działania edukacyjno – informacyjne, w które wpisuje się także akcja „**Bezpieczne Walentynki 2024**” – z tej okazji, w dniu 14 lutego została przeprowadzona akcja informacyjno-edukacyjna na terenie Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Wielkiego w Kole - spotkanie informacyjno-edukacyjne dla młodzieży i stoisko informacyjno-edukacyjne, dotyczące tematyki HIV/AIDS i zakażeń chorobami przenoszonymi drogą płciową. Na stoisku informowano uczniów o możliwościach bezpłatnego przeprowadzenia badań w kierunku zakażeń HIV/AIDS, a także zachęcano do edukacji najbliższych w ww. tematyce. Zainteresowani mogli zaopatrzyć się w materiały informacyjno-edukacyjne. Aby dotrzeć do szerszej grupy społeczeństwa umieszczono także informacje dotyczące tej tematyki na stronie internetowej PSSE Koło oraz Facebook. Z okazji obchodów **Światowego Dnia Pamięci o Zmarłych na AIDS** przypadającego na 3 niedzielę maja oraz **Światowego Dnia AIDS** przypadające 1 grudnia umieszczono na stronie internetowej PSSE Koło oraz Facebook informacje mające przybliżyć społeczeństwu istotę profilaktyki i diagnostyki w kierunku HIV/AIDS, a także udostępniono nazwy instytucji wspierających osoby borykające się z dylematami postępowania w przypadku możliwości podejrzenia zarażenia się HIV.

W ramach obchodów **Światowego Dnia AIDS** zorganizowano w siedzibie Starostwa Kolskiego XXX Powiatową Olimpiadę Wiedzy HIV/AIDS 2024, która ma na celu propagowanie wśród młodych wiedzy o rozprzestrzenianiu się HIV/AIDS. W olimpiadzie wzięło udział 19 uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu kolskiego wyłonionych podczas szkolnych eliminacji. Zwycięzcą ww. Powiatowej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS został uczeń kl. V BT z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Powierciu – Wojciech Krześciński.

Działania zapobiegające rozprzestrzenianiu wirusa HIV i choroby AIDS oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową prowadzone były także podczas spotkań z młodzieżą w ramach profilaktyki uzależnień, które towarzyszą młodym ludziom często i są przyczyną utraty panowania nad swoim ciałem i świadomością, co w konsekwencji może prowadzić do zwiększonego ryzyka przenoszenia tych bardzo niebezpiecznych i groźnych chorób.

Interwencje nieprogramowe.



Działania związane z profilaktyką w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i innych środków psychoaktywnych (dopalaczy) mają na celu wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego.

Działania dotyczące tej tematyki dają także możliwość poszerzenia wiedzy o praktyczne wskazówki do podejmowania działań prewencyjnych w ramach działań wychowawczo - profilaktycznych w szkołach oraz w profilaktyce domowej. Zakres tematyczny programu pozwala by nauczyciele, rodzice i młodzież poszerzali wiedzę umożliwiającą właściwe rozpoznanie zagrożeń związanych z nowymi narkotykami oraz nabywali praktycznych umiejętności postępowania w obliczu pojawiających się sytuacji problemowych.

Ponieważ środowisko szkolne i rodzinne odgrywa istotną rolę w kształtowaniu prawidłowych postaw i zachowań prozdrowotnych, wzajemnie się uzupełniając, dlatego wobec narastających niekorzystnych i niebezpiecznych dla życia i zdrowia zjawisk, zachodzących w społeczeństwie, wynikających z używania nowych substancji psychoaktywnych, podejmowanie wspólnych działań jest szczególnie cenne i pożądane. Profilaktyka używania narkotyków, w tym nowych narkotyków podejmowana na terenie powiatu kolskiego jest realizowana głównie we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kole.



Profilaktyka Nowotworów jąder i prostaty – Promując działania profilaktyczne w związku z zaistniałą potrzebą wynikającą ze środowiska lokalnego oraz zwiększającej się ilości zachorowań na raka jąder oraz prostaty prowadzone były działania edukacyjne szerzące profilaktykę tych schorzeń. Dzięki współpracy z Fundacją „Gdyński Most Nadziei” aktywnie promowaliśmy kampanię społeczno-edukacyjnej „Odważni wygrywają”- profilaktyka raka jądra. Kampania informacyjno-edukacyjna została zaprezentowana w mediach społecznościowych (FB PSSE), a także bezpośrednio dla mieszkańców naszego powiatu. Odbyło się ogólnodostępne spotkanie w siedzibie Kolskiego Starostwa pod hasłem MOVEMBER 2024. Przeprowadzono także szkolenia dotyczące profilaktyki nowotworów jąder i prostaty dla pracowników Firmy GEBERIT oraz Wood-Mizer.

Działania będą nadal kontynuowane by zmienić podejście naszego społeczeństwa do tego tematu, gdyż ich głównym celem działań jest obalenie wstydlivosti z nim związanej oraz skutecznego zapobiegania chorobom nowotworowym męskich narządów płciowych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kole w ramach potwierdzenia realizacji ww. programów profilaktyczno-edukacyjnych przez placówki oświatowe w Kole prowadzi wizytacje programowe, weryfikując realizację zadeklarowanych programów, a także aktywnie wspierając działania realizowane w placówkach, biorąc udział w zajęciach dla dzieci i młodzieży oraz zapewniając materiały edukacyjne niezbędne do prowadzenia działań.



Wypoczynek zimowy i letni.

W ramach akcji „**Bezpieczne ferie**” i „**Bezpieczne wakacje**” prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku, podczas którego promowano zdrowy styl życia przypominając o zasadach zdrowego odżywiania oraz zachęcając do aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu. Przestrzegano również przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego na organizm człowieka oraz przypominano o bezpiecznym korzystaniu z kąpeli słonecznych, ryzyku kontaktu z kleszczami oraz o chorobach przez nie powodowanych.

Przypominano o podstawowych zasadach higieny, w tym mycia i dezynfekcji rąk oraz higieny jamy ustnej oraz obowiązujących zasadach bezpiecznych zachowań w kontekście ochrony przed zakażeniami i rozprzestrzenianiem się wirusów. Chętni uczestnicy spotkań otrzymywali materiały edukacyjno - informacyjne dotyczące wybranej tematyki promującej zdrowie. Do działań edukacyjnych dołączała Komenda Powiatowa Policji w Kole.

Działalność oświatowo-zdrowotna na terenie powiatu kolskiego prowadzona była w oparciu o obowiązujące przepisy prawne, zgodnie z „Planem zasadniczych zadań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole na rok 2024”. Realizacja programów oświatowo - zdrowotnych, przebiegała zgodnie z założeniami programowymi. Należy podkreślić, że wszelkie działania profilaktyczno-edukacyjne podejmowane przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kole skierowane do mieszkańców powiatu kolskiego, spotykały się z pozytywnym odbiorem i ogólną aprobatą społeczeństwa.

Placówki w ramach realizacji profilaktyki zdrowotnej w 2024r. przystąpiły do wielu programów edukacyjno-profilaktycznych oferowanych przez Inspekcję Sanitarną i miały na celu promowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień i używek oraz zapobieganie chorobom.

W roku 2024 w placówkach oświatowych przeprowadzono 32 wizytacje z zakresu działalności oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, a także dokonano ocen realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych tj.: „Trzymaj Formę”, „Bieg po zdrowie”, „Czyste Powietrze Wokół Nas”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Mamo, Tato Co Wy Na To?”, „ARS - czyli jak dbać o miłość”, „Wybierz Życie Pierwszy Krok”, „Znamię! Znam je?”.

Współpraca.

Wszelkie informacje o działaniach profilaktyczno-edukacyjnych mających na celu promowanie zdrowia w większości przekazywane były do mediów.

Podczas realizacji zadań współpracowano z wieloma instytucjami i organizacjami tj.:

- Redakcja Przeglądu Kolskiego,
- TV Kablowa w Kole,
- Starostwo Powiatowe w Kole, Urzędy Miast i Gmin powiatu kolskiego,
- Redakcja portalu internetowego e –kolo.pl,
- Redakcja portalu internetowego „Okragłe Miasto”,
- Komenda Powiatowa Policji w Kole,
- Miejski Ośrodek Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole,
- Zarząd Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Kole,
- Placówki Oświatowe - dyrektorzy przedszkoli i szkół wszystkich typów, nauczyciele, pedagodzy szkolni, pielęgniarki i higienistki szkolne,
- Publiczne i Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Stowarzyszenia zrzeszające seniorów i osoby niepełnosprawne.

9. Podsumowanie.

W przedłożonej „Informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego obszaru powiatu kolskiego w roku 2024” ujęta została sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PPIS w Kole w celu utrzymania dobrego poziomu stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej.

Obejmuje wyniki nadzoru sanitarnego w zakresie epidemiologii, bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny komunalnej, bezpieczeństwa zdrowotnego wody, higieny środowiska, higieny pracy i nadzoru nad chemikaliami, higieny dzieci i młodzieży, promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kole realizując zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej stwierdza, że bezpieczeństwo sanitarne powiatu kolskiego w 2024 roku zostało zachowane.

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Kole*

mgr Iwona Wiśniewska
/dokument podpisany elektronicznie/